

Alina Voinea, Gabriela Dobrișan

Istorie *clasa a IV-a*

manual adaptat

CereUnManual.ro

Istorie

ISTORIE **CLASA A IV-A** **MANUAL ADAPTAT**

Autor: Alina Voinea, Gabriela Dobrișan

Font: BVFonts.com

Imagini și ilustrații: Alina Voinea, Radu Sighet, Pixabay.com (OpenClipart-Vectors, Gerd Altmann, grafikacesky, DavidRockDesign, Pettycon, mandarinMD, eugeniu, Clker-Free-Vector-Images, White77, Gordon Johnson, Gustavo Rezende, UnifiArt, DavidRockDesign, karelias, Stephanie Curry, TeeFarm, ian.macky.net/pat/, aalmeidah, morhamedufmg, Christo Anestev, macrysstina, Andrei Nacu, aalmeidah, kaufcom, WikimediaImages, Stephanie Curry, falco, henkscharringa, Tudor George, Dan Novac, Laurențiu Mihai Badea, videaki, Sabine Schulte, Cosmin Iovan, Ramona Mihaela Buzan, ValeaPrutului, gavia26210, pralea vasilie, Mariana Anatoneag, pv746, Ovidiu Crăciun, Eugen Visan, DavidRockDesign, keluan, S. Hermann & F. Richter, FotoshopTofs, Free Creative Stuff, Mystic Art Design, bored, kropekk_pl)

Tehnoredactare, editare grafică și DTP: Alina Voinea

Coperta: Răzvan Șpilca

Acest manual este protejat de legile în vigoare privind drepturile de autor.

Este strict interzisă comercializarea în orice formă a acestui manual.

Este interzisă reproducerea oricărei părți din acest manual în vederea comercializării ca atare sau ca parte a unor alte materiale.

Acest manual se distribuie gratuit, așa cum este.

El poate fi transmis în format digital, poate fi printat pentru uz școlar și personal, poate fi distribuit prin orice mijloace în afara comercializării.

Pentru orice întrebări sau aspecte legate de licențiere, ne puteți contacta la office@cereunmanual.ro

Cuprins

Unitatea 1 - Atunci și acum (trecut și prezent)

Ce este istoria? Istoria familiei. Arborele genealogic.

Țiimpul. Țiimpul istoric. Izvoarele istorice. Cunoașterea lumii prin călători. Călători importanți.

Unitatea 2 - Antichitatea (Epoca antică)

Grecii. oameni importanți din Grecia Antică. Dacii și Romanii.

Unitatea 3 - Orașe și sate în Evul Mediu

Satul medieval. Orașul medieval. Cetatea fortificată

Unitatea 4 - Românii în epoca medievală

Provinciile române. Voievozi și cneji.

Unitatea 5 - Domnitori români

Mircea cel Bătrân. Vlad Țepeș. Ștefan cel Mare. Iancu de Hunedoara

Unitatea 6 - Unirile și războaiele

Mihai Viteazu. Alexandru Ioan Cuza. Carol I.

Războiul de Independență. Primul Război Mondial. Marea Unire.

Al doilea război mondial.

Unitatea 7 - România contemporană

Regele Mihai I. România astăzi. Revoluția Română din 1989. Democrație.

România în UE. UE, ONU, NATO.

Unitatea 8 - Cultură și patrimoniu

Locuri istorice. Patrimoniul UNESCO.

Unitatea 1

Atunci și acum

(trecut și prezent)

Ce este istoria?

O istorie este o poveste.

**Orice poveste începe
cu „a fost odată”.**

Scrie și tu: „a fost odată”:

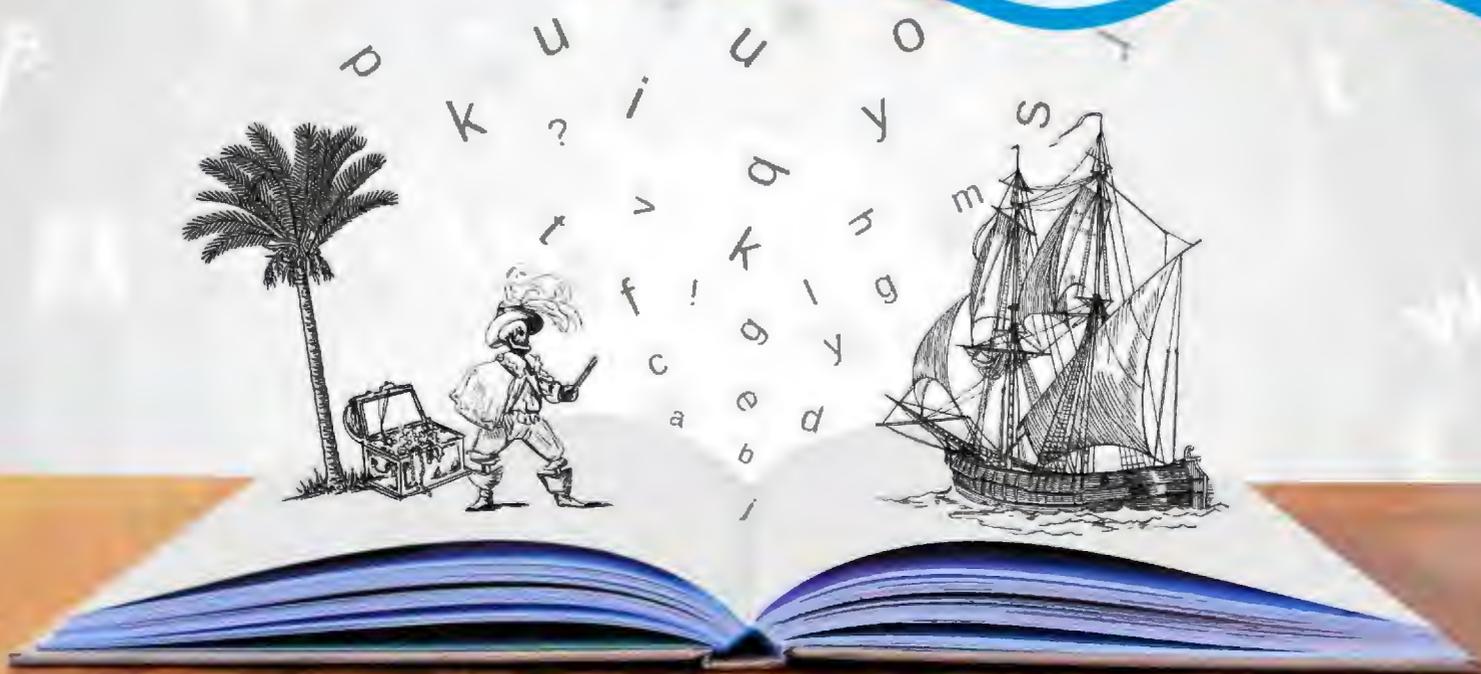
a fost odată

Citiți enunțurile împreună. Apoi jucați jocul „Ghicește povestea”, începând cu „a fost odată” și continuând povestea până când copilul ghicește. Observați că a ghicit povestea după faptele întâmplate.

**Istoria este o poveste.
Istoria este ceea ce „a fost
odată”, adică s-a întâmplat,
și merită povestit.**

*Ce istorie crezi că se povestește
în cartea de mai jos?*

*Pornind de la imaginea care sugerează o poveste cu pirați care navigau
pe mare, povestiți-i copilului despre marile călătorii (Magellan,
Columb, Marco Polo). Aceasta pregătește o lecție ulterioară.*

**O poveste poate
să nu fie
adevărată.**

**Istoria
este o poveste
adevărată.**

*Personaj
istoric*

*Personaj
de poveste*

**Credem că
istoria lui Ștefan cel
Mare este adevărată.**

**Știm că
„Pinocchio”
este o poveste,
adică nu este
istorie.**

*Explicați copilului că diferența între poveste și istorie este aceea
că o poveste nu știm sigur dacă este adevărată, pe când despre
istorie credem că este adevărată (deși nu știm sigur întotdeauna).*

Istoria poate fi...

... despre un om.

Istoria poate fi...

... despre o familie.

Istoria poate fi...

... despre un oraș.

Istoria poate fi...

... despre o țară.

Istoria poate fi...

... despre un continent.

Istoria poate fi...

... a lumii întregi.

*Ștefan
cel Mare
a fost
un mare
domnitor
român.*

Uite o hartă veche!

Explicați copilului că tot ceea ce s-a întâmplat vreodată în lume face parte din istorie. Învățăm din istorie doar poveștile importante, care merită auzite și știute.

Ascultă și ține minte!

Acum știi că **istoria** ne spune tot **ce au făcut oamenii**, de când există ei și până acum: cum au trăit, cu cine s-au luptat, cu ce se ocupau.

În muzee, castele, cetăți, putem vedea o parte din **obiectele, armele, hainele** pe care le foloseau.

Cetatea Râșnov

Monument istoric în județul Brașov.

Casă veche

Casa este păstrată în Muzeul Satului din București.

Castelul Bran

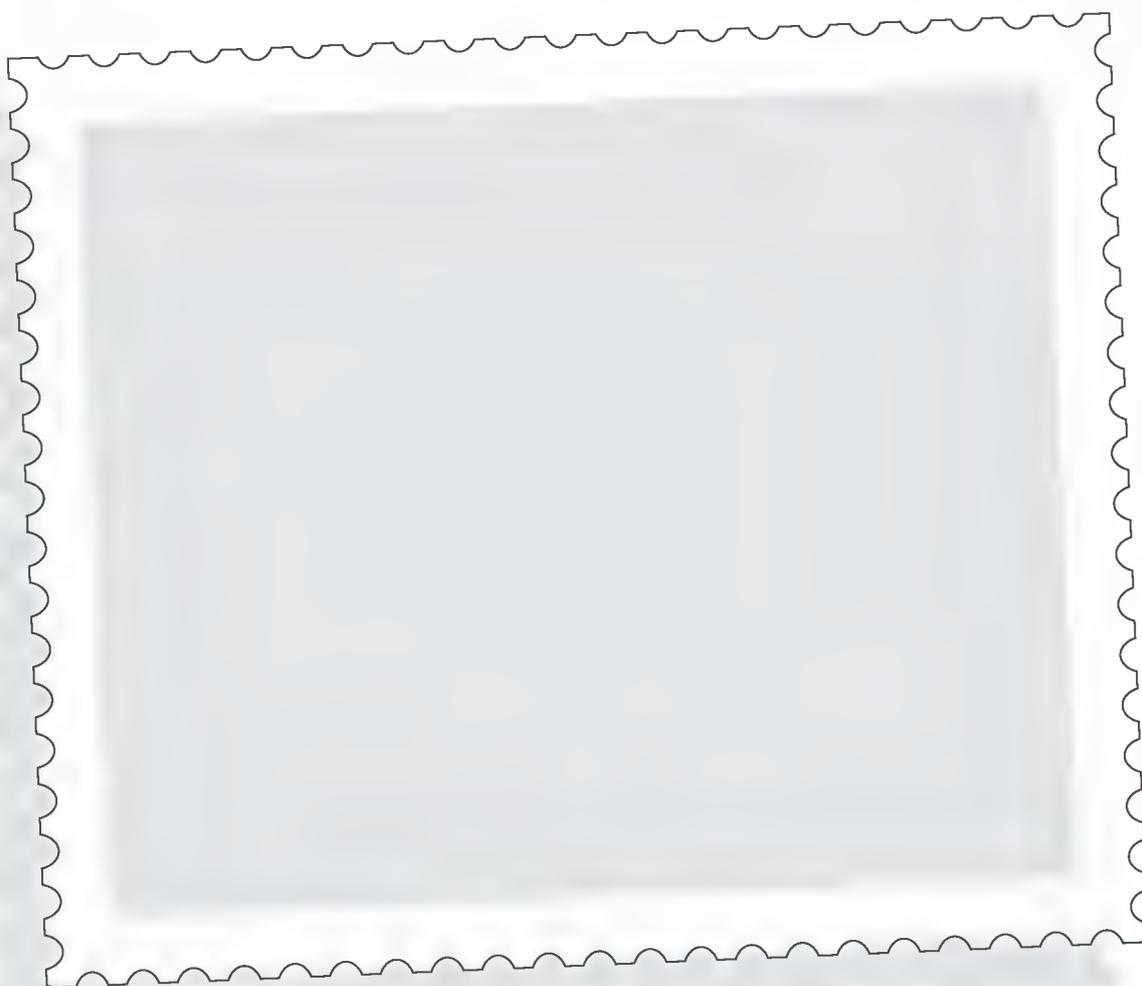
Monument istoric în județul Brașov.

Discuții

Citiți copilului enunțul rezumativ de mai sus și explicați-i ce vede în imagini.

Istoria ta

**Lipește aici poze cu tine,
în ordine, de când te-ai născut
și până acum.**

Bebeluș.

Fișă de lucru

*Explicați copilului că trebuie să obțină poze cu el
și că trebuie să le lipească în ordinea în care s-au întâmplat
evenimentele, de la bebeluș la grădiniță și școală.*

La grădiniță.

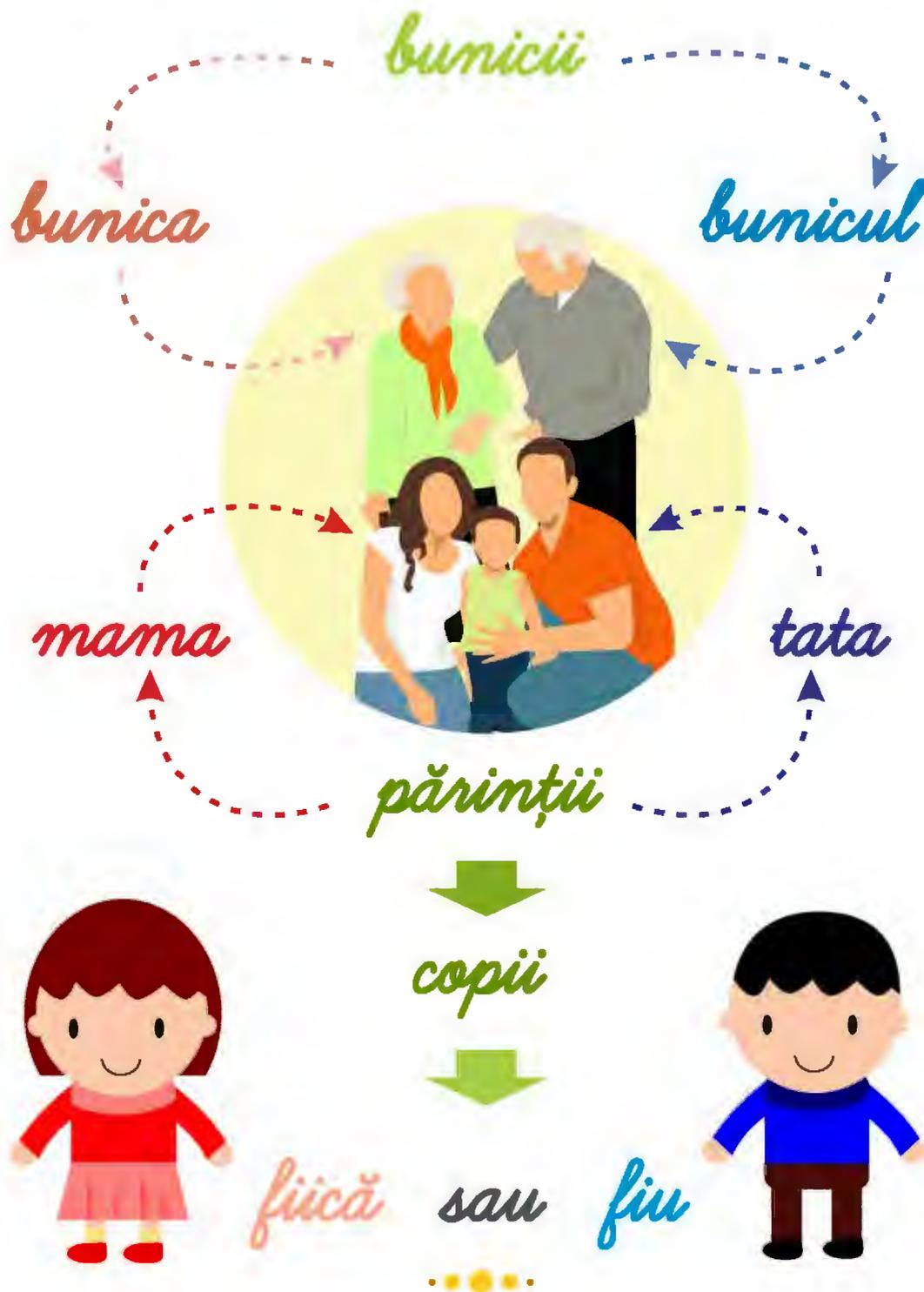
La școală.

Fișă de lucru

Explicați copilului că fiecare persoană are o istorie, la fel cum fiecare familie are o istorie. La fel ca orașele și țările lumii.

Istoria familiei Și familiile au istoria lor.

Explicați copilului că bunicii au existat înainte ca mama și tata să existe. Și că mama și tata au existat înainte ca el sau ea să existe.

Istoria familiei tale

Familia mea

Numele meu este

Ea este mama mea.

El este tatăl meu

Ei sunt familia mea

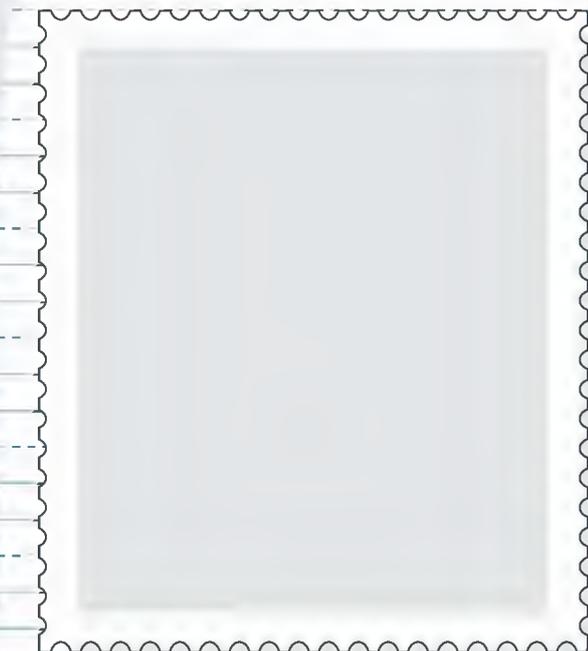
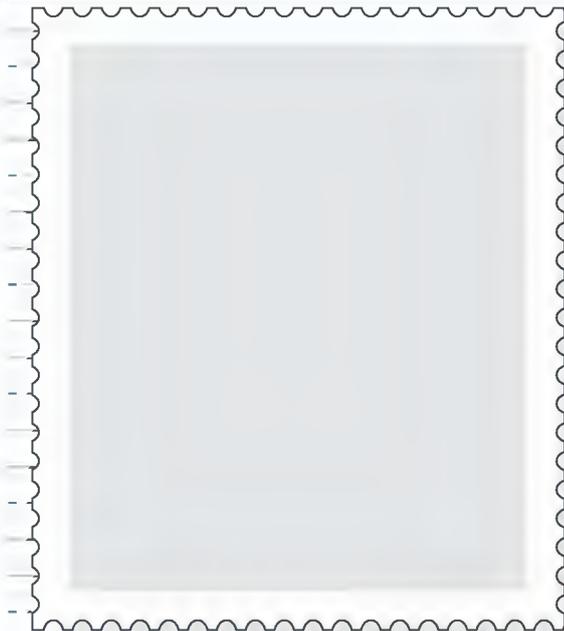
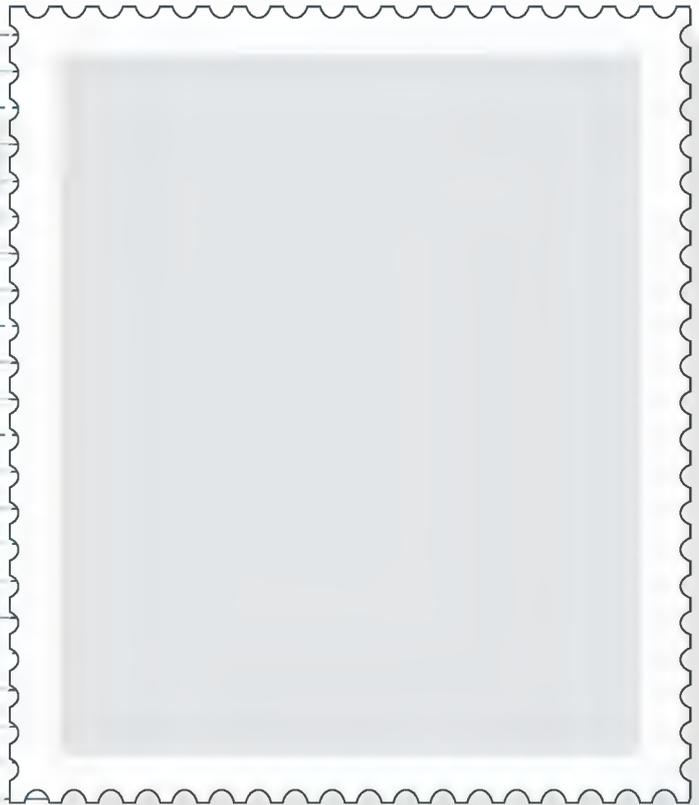
Fișă de lucru

Copilul va citi cine trebuie să fie în fiecare poză, apoi va lipi fotografiile în spațiile corespunzătoare. Ajutați apoi copilul să-și scrie numele și să completeze exercițiul. Citiți împreună.

Istoria familiei tale

Și ei sunt familia mea

Dacă are frați, surori, bunici, copilul îi poate decupa și lipi în această pagină. Discutați apoi legăturile între membrii familiei: care sunt mai bătrâni? Care sunt mai tineri? Cine a fost înainte? Cine a venit după?

Arborele genealogic

Toți avem rădăcini.

Optional

**Găsește
poze
cu familia
ta.**

**Decupează
și lipește.**

Proiect

Explicați copilului conceptul de arbore genealogic / copac familial. Arătați că vrem să cunoaștem istoria familiei, ca să ne cunoaștem rădăcinile, să știm cine suntem, de unde venim. Această pagină poate fi folosită și pentru realizarea unui proiect pentru notă.

Proiect

**Pe o coală A4
desenează
toți membrii
familiei tale**

Discuții

**Dă un exemplu
de istorie
din viața ta.**

**Povestește
o întâmplare
adevărată.**

Folosiți această pagină pentru a vă ajuta în evaluarea însușirii cunoștințelor de către copil. Evaluați oral dacă este mai ușor. Fixați cunoștințele cu discuții pe teme date.

Ascultă și ține minte!

Famiile fac parte din **comunități**.
Comunitățile includ vecini, prieteni, cunoștințe.

Comunitățile fac parte din **popoare**.

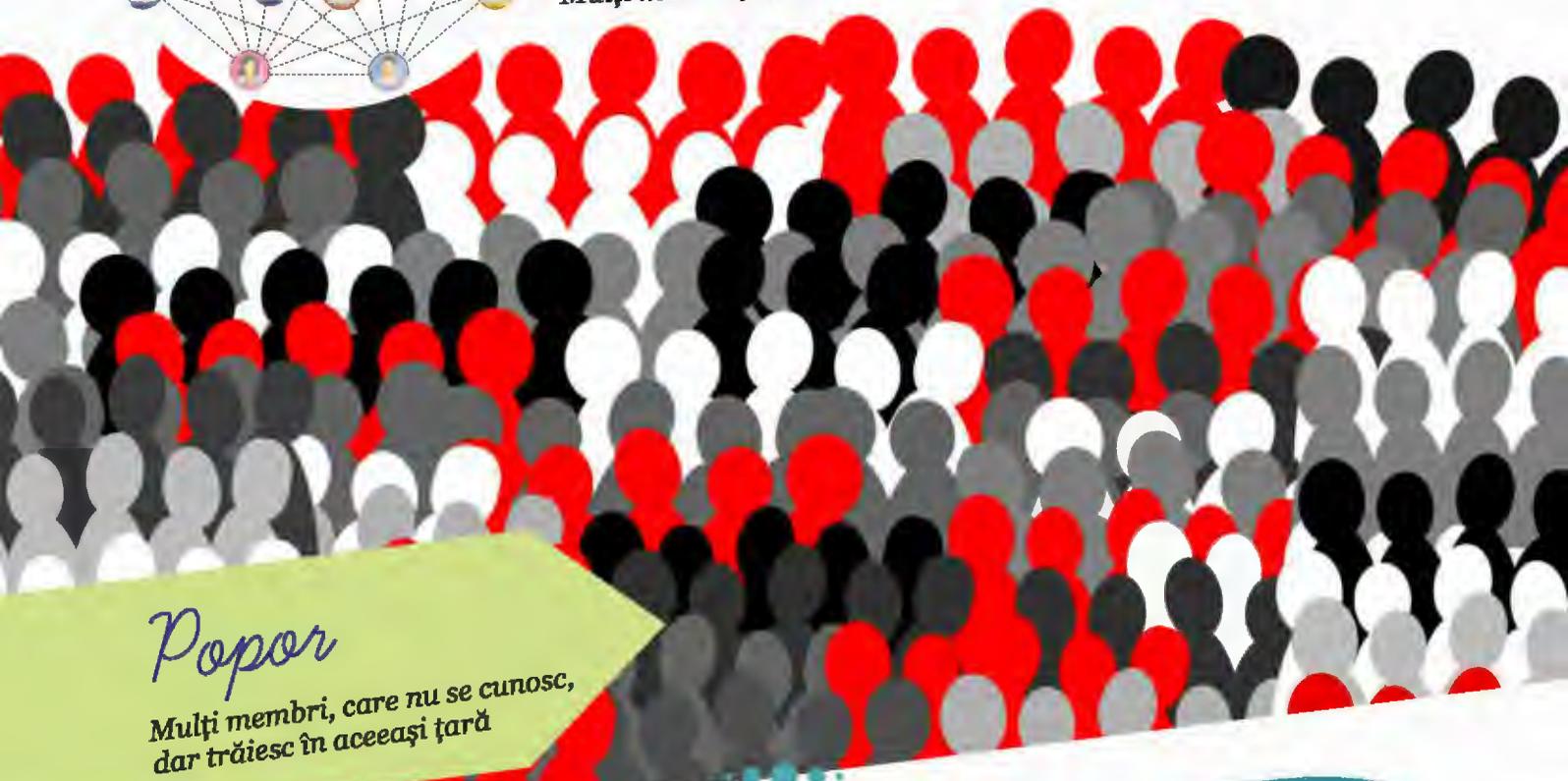
Poporul nostru se numește **poporul român**.
A fost format de **daci** și de **romani**.

Familie
Câțiva membri
care se cunosc bine

Comunitate
Mulți membri, care se cunosc măcar din auzite

Popor

Mulți membri, care nu se cunosc,
dar trăiesc în aceeași țară

Citiți copilului enunțul rezumativ de mai sus
și explicați-i ce vede în imagini.

Discuții

Timpul

Trecut, prezent, viitor

Împărțim timpul:

- ceva care **a fost** - trecutul;
- ceva ce **este** acum - prezentul;
- ceva care **va fi** - viitorul.

Hr.

trecut

prezent

viitor

Explicați copilului că nu știm nimic despre viitor, pentru că încă nu s-a întâmplat. Știm ce se întâmplă acum și putem încerca să aflăm ce s-a întâmplat demult. Pentru asta, căutăm dovezi.

Timpul istoric

1 secol = 100 de ani

Dificultate crescută

Timpul se împarte în secole.
Un secol are 100 de ani.

Anul 0

Anul 20

Au trecut doar 20 de secole d.Hr.

Secolul 1

Secolul 21

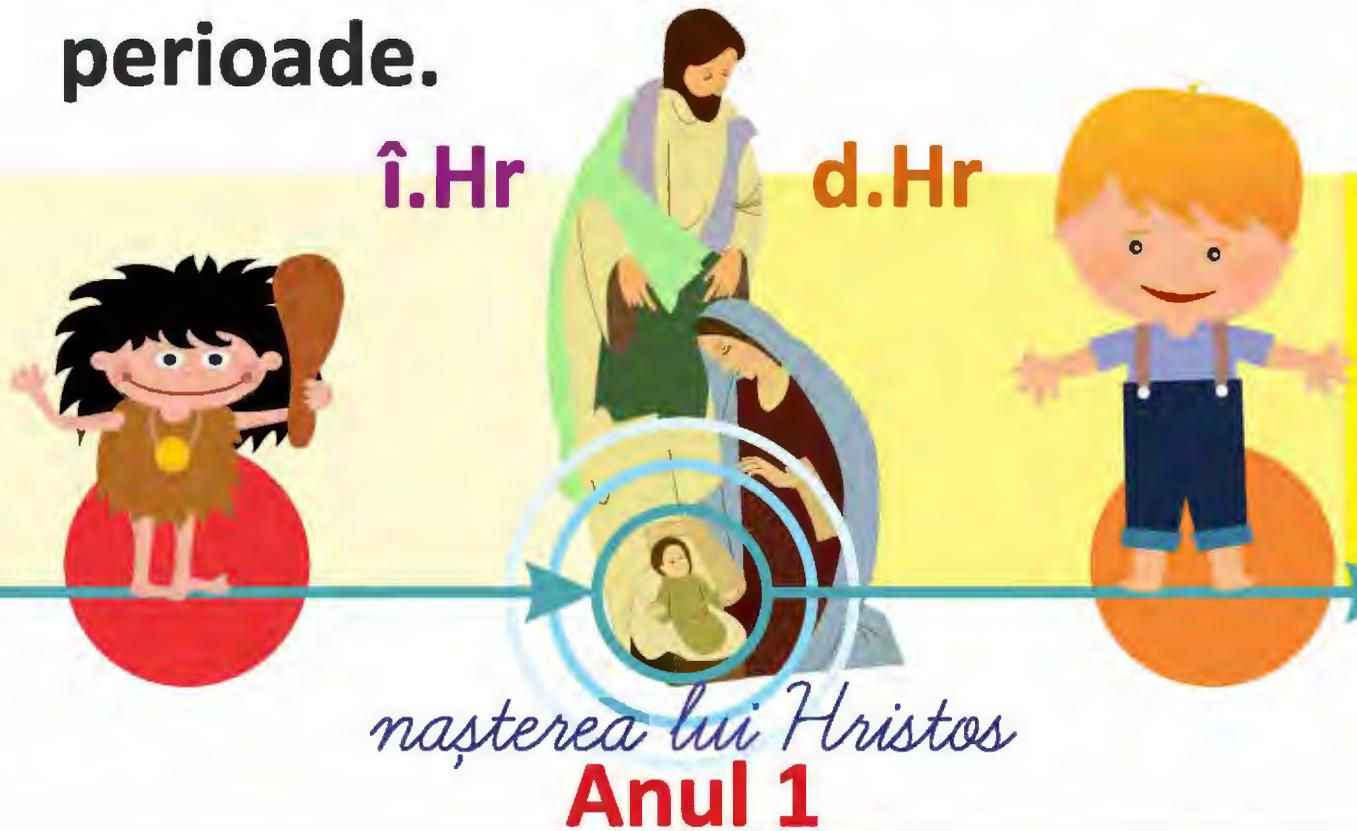
Acum suntem în secolului 21.

Completați anul în curs. Pentru o citire mai simplă, întoarceți pagina. Arătați copilului corespondența între primii 100 de ani și secolul 1. Explicați că secolul 1 se termină la sfârșitul anului 99, când începe secolul 2 și că între anul 100 și 199 se desfășoară secolul 2 și tot așa.

Timpul istoric

î.Hr, d.Hr

Trecutul se împarte în două perioade.

Perioada de
dinainte de
Anul 1,
anul nașterii
lui Hristos
se notează: **î.Hr.**

Perioada de
după
Anul 1,
anul nașterii
lui Hristos:
se notează: **d.Hr.**

Explicați copilului că s-a stabilit nașterea lui Hristos ca fiind momentul care separă trecutul foarte îndepărtat de trecutul mai apropiat de noi. Explicați-i că „î.Hr” înseamnă „înainte de Hristos” și „d.Hr” înseamnă „după Hristos”.

Timpul istoric

Numerele romane

Dificultate crescută

Secolele sunt notate cu **numere romane**. Iată-le, în tabelul de mai jos:

Secolul 1 = Secolul I	Secolul 11 = Secolul XI
Secolul 2 = Secolul II	Secolul 12 = Secolul XII
Secolul 3 = Secolul III	Secolul 13 = Secolul XIII
Secolul 4 = Secolul IV	Secolul 14 = Secolul XIV
Secolul 5 = Secolul V	Secolul 15 = Secolul XV
Secolul 6 = Secolul VI	Secolul 16 = Secolul XVI
Secolul 7 = Secolul VII	Secolul 17 = Secolul XVII
Secolul 8 = Secolul VIII	Secolul 18 = Secolul XVIII
Secolul 9 = Secolul IX	Secolul 19 = Secolul XIX
Secolul 10 = Secolul X	Secolul 20 = Secolul XX

*Observați cum se formează numeralele romane, pornind de la valorile fixe:
I = 1, V = 5, X = 10 (I = 1 bețișor, II = 2 bețișoare, III = 3 bețișoare,
IV = V-I, VI = V+I, VII = V + II, IX = X-I etc). Găsiți asocieri pentru memorare mai ușoară.*

1. Scrie secolele cu numere romane, după model:

Secolul 3 → *secolul III*

Secolul 2 → _____

Secolul 5 → _____

Secolul 10 → _____

Secolul 1 → _____

Secolul 6 → _____

Secolul 12 → _____

2. Citește și potrivește:

Secolul I Secolul 5

 Secolul III Secolul 2

Secolul V Secolul 1

 Secolul II Secolul 3

...

Fișă de lucru

Explicați copilului că, atunci când se scriu de mână, numerele romane sunt încadrate, sus și jos, de câte o linie orizontală. Ajutați-l să rezolve exercițiul.

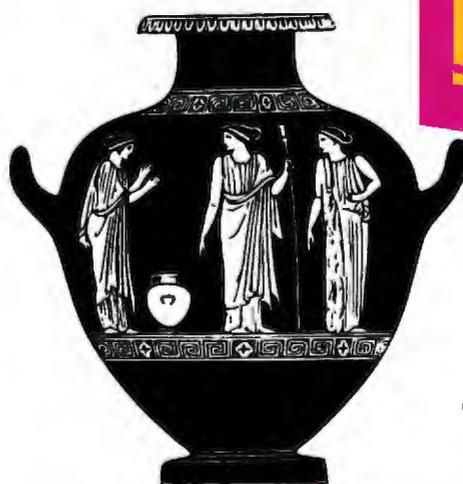
Ascultă și ține minte!

În istorie, **timpul e împărțit** în mai multe feluri.
Iată o împărțire pe **epoci**:

- epoca *străveche* (1-8 milioane de ani - secolul I î. Hr.)
- epoca *antică* (secolul I î. Hr. - secolul VII)
- epoca *medievală* (secolul VII - secolul XVIII)
- epoca *modernă* (secolul XVIII - secolul XX)

Om preistoric

Omul a aflat
cum să facă focul
în epoca
străveche!

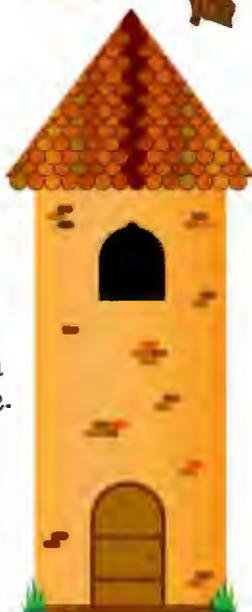

Vas antic

Grecii antici
făceau vase
pictate frumos.

Turn medieval

În epoca medievală
oamenii făceau castele,
descopereau lumea
și purtau războaie.

Om modern

În epoca modernă
oamenii au început
să-și facă viața
mai ușoară cu
tot felul de invenții.

Discuții

Citiți copilului enunțul rezumativ de mai sus
și explicați-i ce vede în imagini.

Izvoarele istorice

Dovezi din trecut

**De unde știm
că ceva s-a întâmplat?**

Ne spune
cineva

acum

Citim
în ziar

Auzim
la știri

Vedem
chiar noi

*Explicați copilului că avem mai multe surse
care ne dau informații despre lucrurile care se întâmplă.
Explicați-i că oamenii din trecut nu aveau internet și nici radio sau televizor.*

Dovezile din trecut se numesc izvoare istorice.

Monedă veche

Monezile ne spun cine erau conducătorii sau zeii.

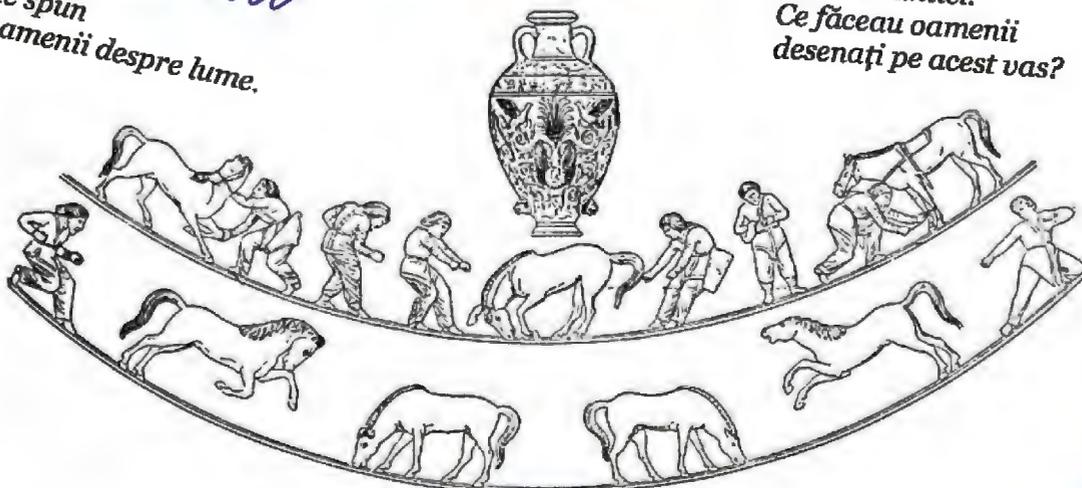

Harta lumii

Hărțile ne spun ce știau oamenii despre lume.

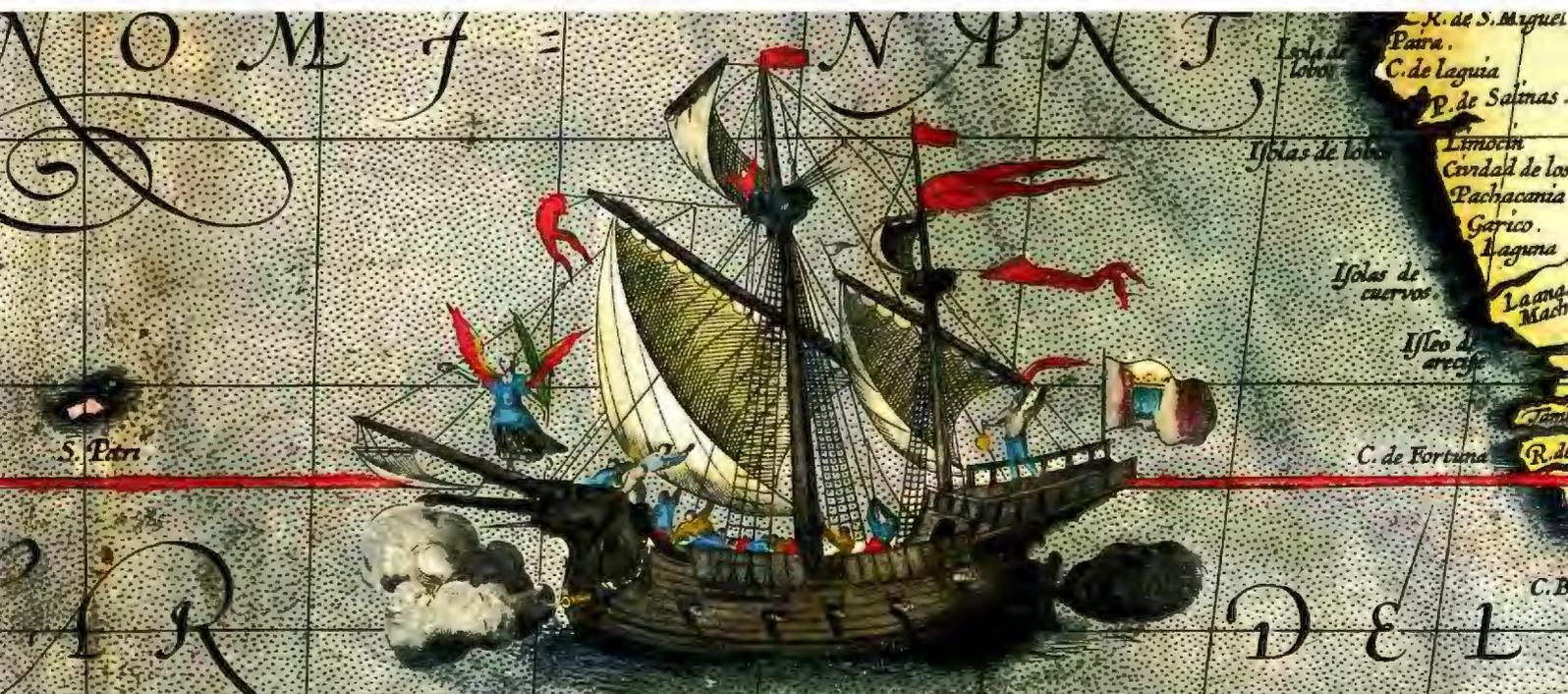
Vase antice

Desenele de pe vase ne arată ce făceau oamenii antici. Ce făceau oamenii desenați pe acest vas?

Explicați copilului că oamenii au lăsat mereu în urma lor ceva scris (hărți, scrisori, tăblițe, papyrusuri, cărți) sau obiecte diverse, nescrise, dar pictate sau decorate (vase, monezi, bijuterii, arme, desene, sculpturi, construcții).

Cunoașterea lumii prin călători
Oamenii au vrut mereu să afle
mai mult. Așadar, pentru a
cunoaște lumea, oamenii au
călătorit.

Detaliu de pe o hartă veche reprezentând nava Victoria, a lui Magellan

Unii călători sunt celebri:
Marco Polo, Cristofor Columb,
Magellan.

Explicați copilului că oamenii au vrut mereu să își extindă și cunoașterea, și teritoriile. Mereu a fost nevoie de produse noi, de piețe noi unde produsele să fie vândute, așa că multe călătorii au fost finanțate de regi și, în prezent, de state (de exemplu, explorarea spațiului).

Călători importanți

Marco Polo
călător în Asia

Cristofor Columb
descoperă America

Ferdinand Magellan
navighează în jurul lumii

Discutați despre personajele istorice din imagini și de ce au ajuns ei să fie cunoscuți. De ce sunt importante descoperirile lor și cum afectează acestea viața noastră din prezent?

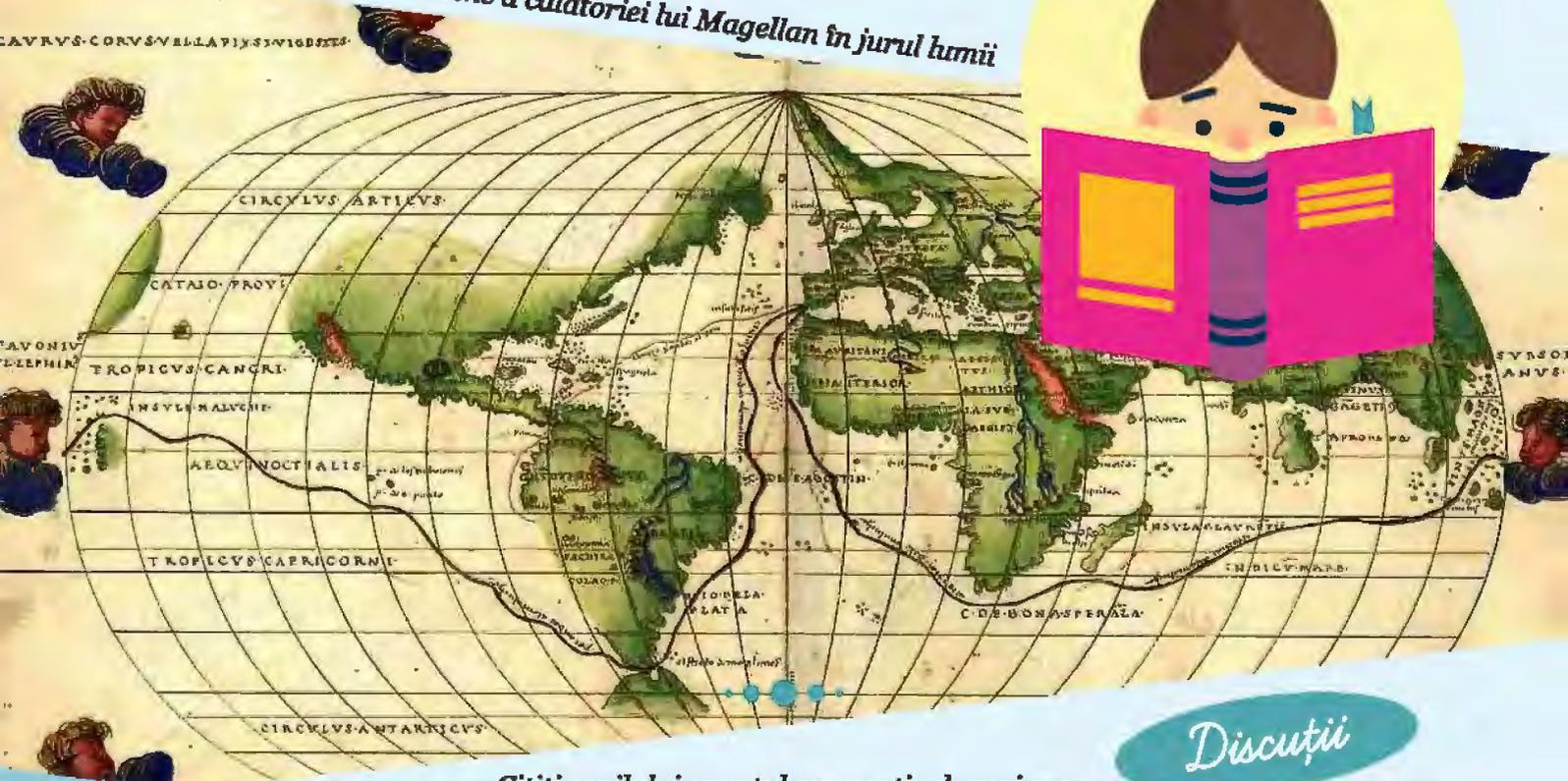
Ascultă și ține minte!

Marco Polo a fost un neguțător venețian, care a povestit despre o călătorie pe care a făcut-o în China. Această călătorie a devenit astfel celebră.

Cristofor Columb era de origine italiano-spaniolă. El era navigator și a vrut să găsească un drum către Asia prin vest, nu prin est. Așadar a pornit pe Oceanul Atlantic și a descoperit un nou continent, America (Lumea Nouă).

Fernando Magellan era portughez. Ca și Columb, el era navigator și căuta și el să găsească drumuri noi pentru comerț. El a descoperit strâmtoarea Magellan și a reușit, pentru prima dată în istorie, să navigheze în jurul lumii.

Hartă veche a călătoriei lui Magellan în jurul lumii

Discuții

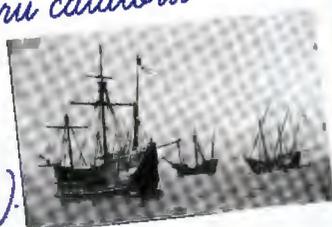
Citiți copilului enunțul rezumativ de mai sus și explicați-i ce vede în imagini.

Proiect

Cristofor Columb

Cristofor Columb a fost un călător italian, care a făcut patru călătorii către Lumea Nouă (America).

Alege un călător important, caută poze și informații și fă o fișă.

Discuții

Imaginează-ți pregătirile pentru o călătorie peste ocean. Spune ce ai lua cu tine și de ce.

Folosiți această pagină pentru a vă ajuta în evaluarea însușirii cunoștințelor de către copil. Evaluați oral dacă este mai ușor. Fixați cunoștințele cu discuții pe teme date.

Unitatea 2

Antichitatea

(Epoca antică)

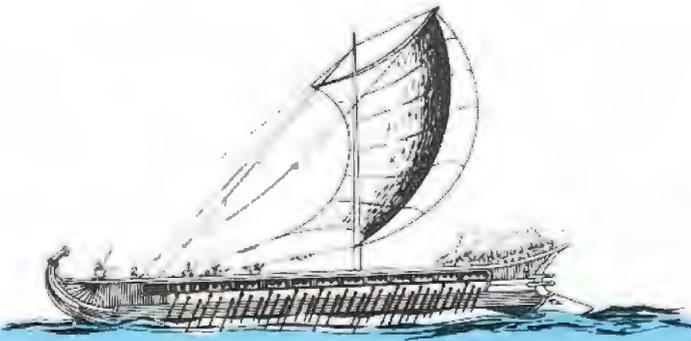
Grecii

Grecia antică

Grecii au fost prima mare civilizație din Europa.

Ei se ocupau cu agricultura.

Cultivau măslini și viță-de-vie.

Grecii antici navigau pe mări și făceau comerț, adică vindeau și cumpărau ce aveau nevoie.

Citiți împreună textele și explicați că fiecare țară avea ceva special, care putea fi vândut. Grecii produceau măslini, ulei, vase pictate și vin și cumpărau alte lucruri de care aveau nevoie, dar nu le făceau ei (metal, pânză, lemn, condimente, hârtie papyrus).

Grecii

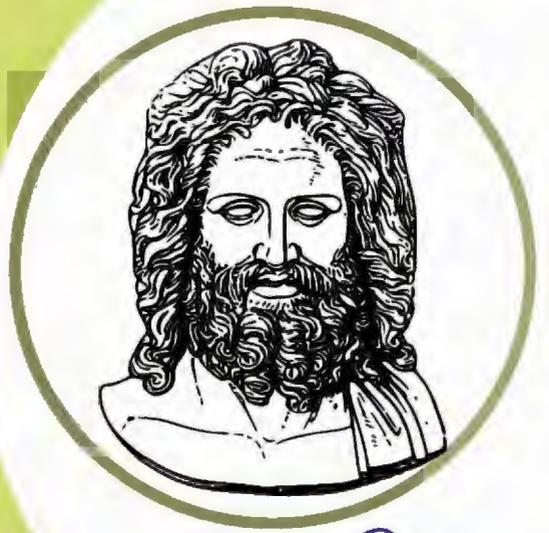
Grecia acum

**Grecii trăiesc în Grecia
de peste 4000 de ani.**

Arătați copilului harta și explicați-i că Grecia este o țară așezată foarte aproape de țara noastră. Explicați-i că țările nu erau la fel în trecut, și că istoria ne arată cum se schimbă lucrurile în timp și de ce (cuceriri, descoperiri, înțelegeri - tratate).

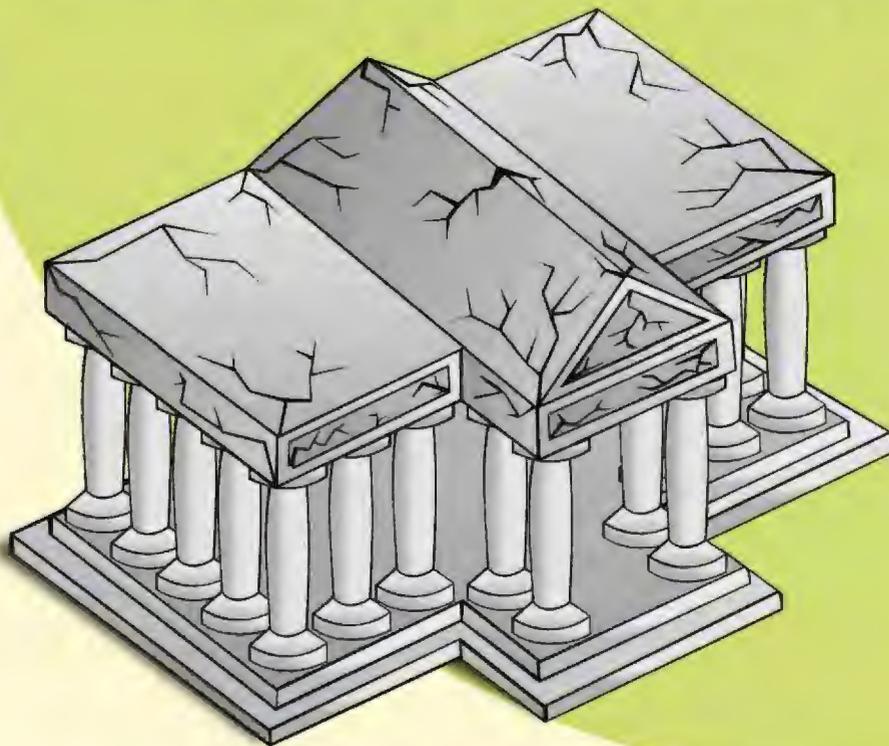
**Grecii antici locuiau
în cetăți și credeau
în mai mulți zei.**

Zeus

*Zeus era primul zeu,
și stăpânea fulgerele.*

**Fiecare cetate
avea zeul ei ocrotitor.**

**Grecii
construiau
pentru zei
case mari,
numite
temple.**

**La fiecare 4 ani, aveau serbări
sportive (jocuri olimpice).**

Explicați copilului că grecii antici nu știau că fulgerele sunt ceva natural și că, de aceea, credeau că există zeul Zeus, adică o ființă magică, care putea stăpâni fulgerele. Ei credeau că Zeus locuia cu familia lui de zei, care aveau și ei puteri, pe un munte (Olimp).

Harta Greciei

Totul se schimbă în timp

Hartă actuală

Hartă veche

Hartă veche

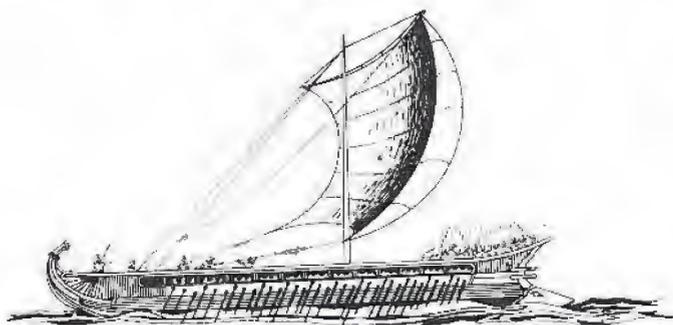
Explicați copilului că hărțile sunt diferite pentru că sunt desenate de persoane diferite, la momente diferite în timp, cu informații diferite despre Grecia antică. Observați împreună câteva asemănări și diferențe între hărți.

Ascultă și ține minte!

Navigând pe mările din jur, grecii antici au înființat cetăți și în afara Greciei, numite **colonii**. Cele mai importante urme de **colonii grecești** din țara noastră sunt aproape de Marea Neagră: Histria, Tomis (Constanța) și Callatis (Mangalia).

**Cum crezi
că au ajuns
grecii antici
la malul
Mării Negre?**

*Citiți copilului enunțul rezumativ de mai sus,
apoi răspundeți împreună la întrebare.*

Discuții

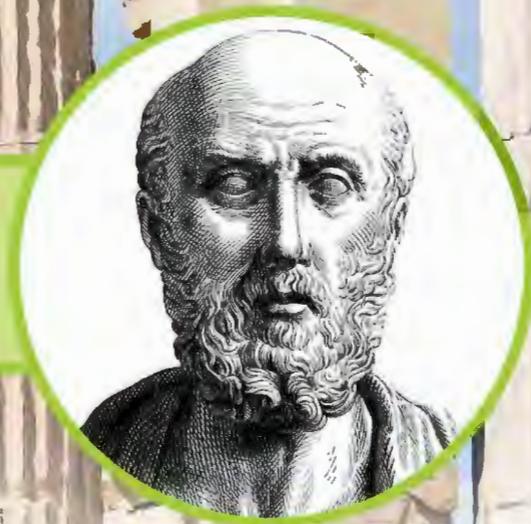
Oameni importanți din Grecia antică

Herodot
părintele istoriei

Pitagora
părintele matematicii

Hipocrate
părintele medicinei

Optional

Discutați despre personajele istorice din imagini și de ce au ajuns ei să fie considerați părinții istoriei, ai matematicii și ai medicinei.

Proiect

**Pe o coală A4
lipește imagini
cu ce crezi că
vindeau grecii
altor popoare.**

Discuții

**Povestește tot ce știi
despre grecii antici.**

Folosiți această pagină pentru a vă ajuta în evaluarea însușirii cunoștințelor de către copil. Evaluați oral dacă este mai ușor. Fixați cunoștințele cu discuții pe teme date.

Dacii și romanii

**Ce vezi aici
este o bătălie
între daci și romani.**

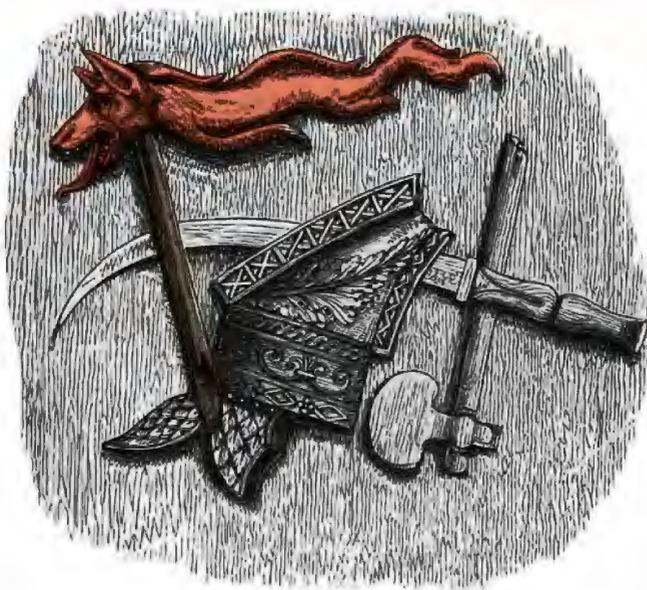
**Dacii și romanii
sunt strămoșii noștri.**

Studiați basorelieful împreună cu copilul. Spuneți-i că, deși este foarte vechi, s-a păstrat și se află la Roma - este un monument istoric numit Columna lui Traian. Spuneți-i că Traian a fost împăratul romanilor.

Dacii

**Dacii creșteau animale și albine.
Ei cultivau pământul,
faceau vase
și scoteau din munți
aur, argint și sare.**

**Aveau arme
și un steag
cu cap de lup,
numit Draco.**

**Se îmbrăcau ca țărani
români de astăzi.**

*Studiați imaginile împreună cu copilul. Citiți textul și discutați portul popular românesc.
Căutați împreună pe internet imagini cu ținute populare românești și imagini cu daci.*

Ascultă și ține minte!

Țara dacilor se numea **Dacia** și avea capitala la **Sarmizegetusa**.

Cei mai importanți regi ai dacilor au fost **Burebista** și **Decebal**.

Dacii credeau în mai mulți zei, cel mai important fiind **Zamolxe**.

**Decebal s-a luptat cu Traian,
iar Traian a învins.**

Discuții

Citiți copilului enunțul rezumativ de mai sus, apoi observați scena morții lui Decebal, de pe Columna lui Traian.

Romanii

Romanii trăiau în cetatea Roma.

**Roma există și astăzi,
este un oraș foarte mare
și este capitala Italiei.**

**Romanii aveau des serbări și
spectacole. Unele se țineau
în Colosseum.**

Citiți împreună textul și discutați despre Roma. Observați cum se păstrează în timp clădiri (Colosseumul era întreg pe vremea romanilor, iar acum părți din el sunt distruse, și a devenit muzeu).

Impărații romani erau văzuți ca niște zei. În cinstea lor și a victoriilor lor se făceau serbări.

**După ce a cucerit Dacia,
Traian a organizat
o mare serbare la Colosseum.**

Lăsați copilul să coloreze Colosseumul și povestiți-i că aceste construcții erau locuri unde romanii veneau adesea să se distreze - se organizau lupte cu gladiatori, vânătoare de animale și, uneori, se umplea totul cu apă și se purtau bătălii navale, ca spectacol.

Romanii erau
războinici.
Ei au cucerit
multe teritorii,
au supus
multe popoare
și au devenit
un **Imperiu**.
Un imperiu
nu are rege.

Un imperiu are
împărat.

Traian a fost

un **împărat roman important**.

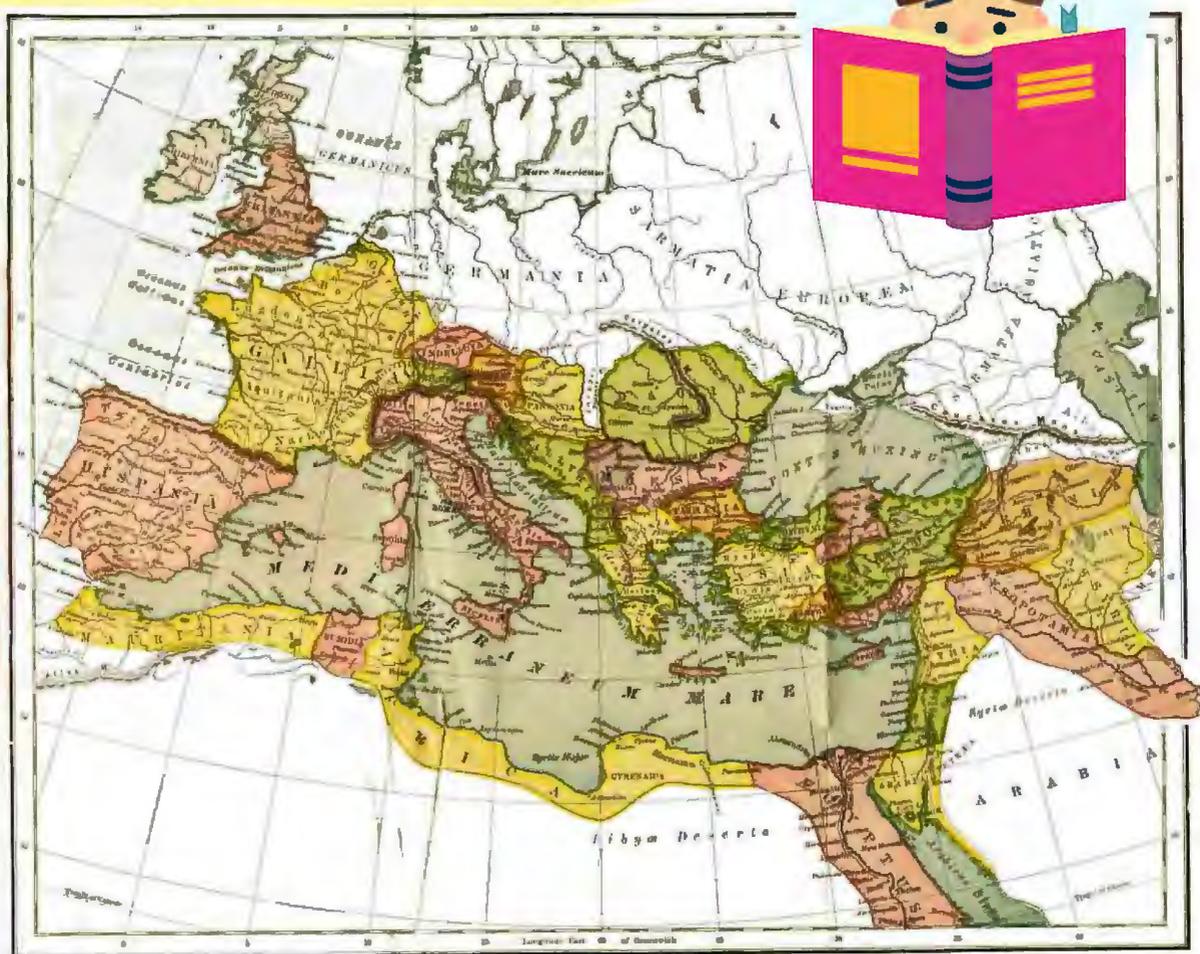
Lăsați copilul să coloreze centurionul războinic și observați împreună diferențele față de portul dacic, pașnic - centurionul poartă sandale, dacii mergeau desculți sau cu opinci; centurionul poartă coif, dacii aveau căciuli; centurionul are armură, dacii nu.

Ascultă și ține minte!

Romanii veneau din cetatea **Roma** (țara care astăzi se numește Italia). Ei au cucerit o mare parte din lumea cunoscută. Locurile pe care le cucereau deveneau **provincii romane**.

Romanii purtau mantii albe și se încălțau cu sandale. Și ei aveau mai mulți zei ocrotitori. Se ocupau cu agricultura, creșterea animalelor, comerț.

Și aveau mereu **festivaluri și sărbători**.

Discuții

Arătați copilului pe hartă Italia de astăzi și observați cum s-a extins Imperiul Roman. Numiți teritoriile cu numele țărilor de astăzi.

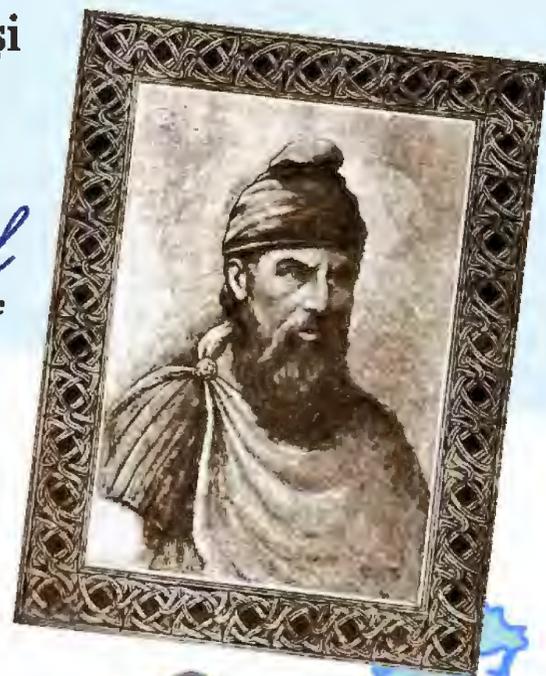
Războaiele daco-romane

Atrași de bogățiile Daciei (aur, argint), romanii au cucerit-o. Pentru aceasta, au purtat **două războaie**.

În 101-102 d. Hr., după primul război dintre daci și romani, au încheiat o scurtă pace.

În 105-106 d. Hr., după al doilea război, dacii sunt învinși. Dacia devine **provincie romană**.

Dacii au adoptat stilul de viață roman și multe din obiceiuri. Ei au fost astfel **romanizați**.

Decebal
Ultimul rege dac

Discuții

Arătați copilului pe hartă Dacia Romană și observați că este un teritoriu mai mic decât România de astăzi. Reamintiți-i copilului că, de-a lungul timpului, unele lucruri se schimbă, altele rămân la fel.

Dacii și romanii sunt strămoșii noștri.

Scrie și tu:

Dacii și romanii
sunt strămoșii noștri.

Dacii și romanii au format împreună poporul român.

Scrie și tu:

Dacii și romanii au format
împreună poporul român.

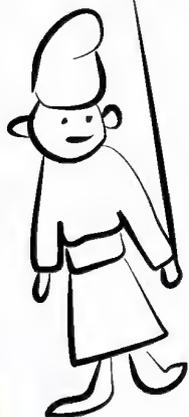

Lăsați copilul să scrie textul, apoi citiți împreună
și discutați de ce spunem că dacii și romanii sunt strămoșii noștri
și cum au format ei poporul român.

Finarea lecției

Proiect

Un dac

Un roman

**Pe o coală A4
desenează
un dac
sau
un roman**

Discuții

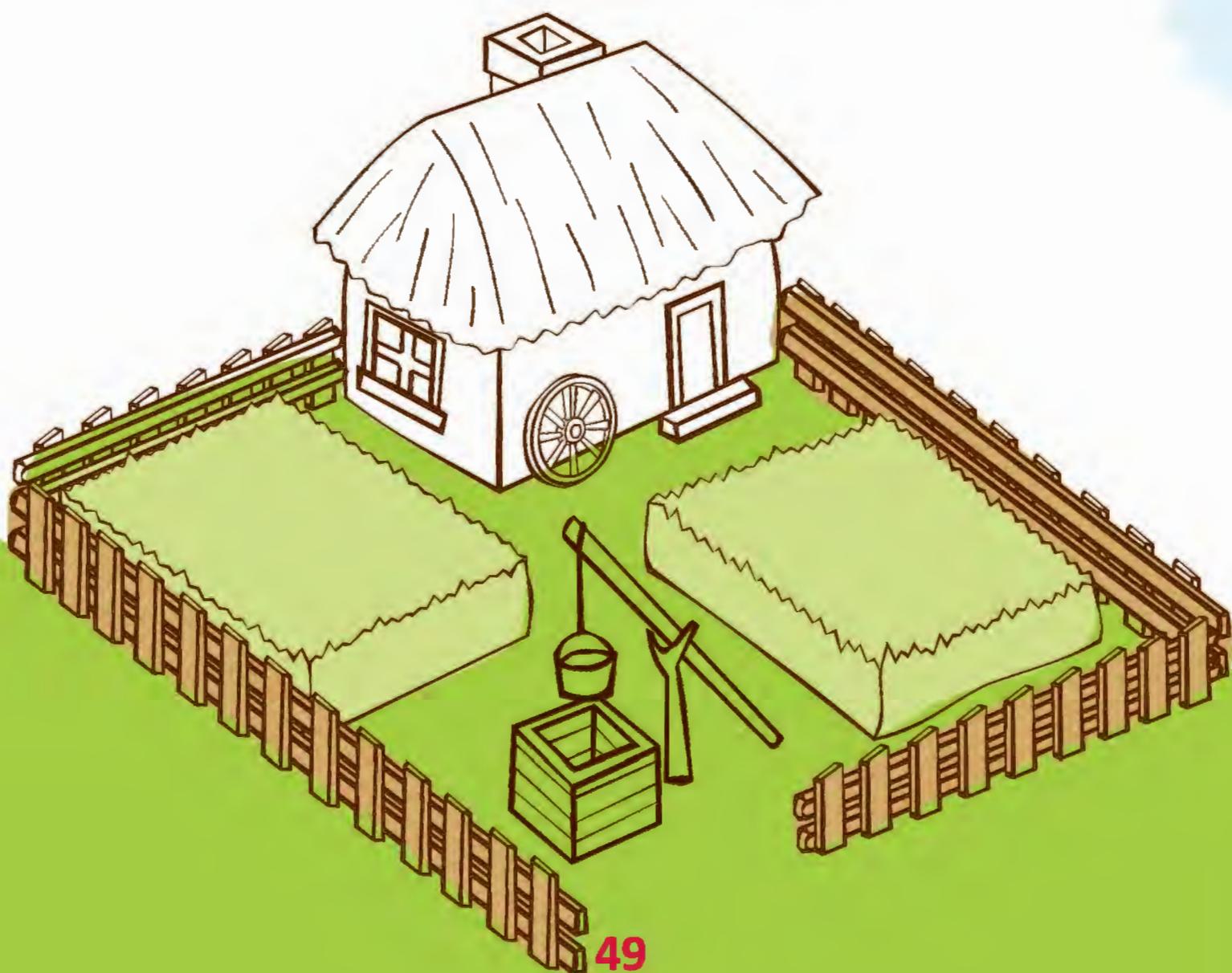
**Povestește tot ce știi
despre daci
și romani.**

Folosiți această pagină pentru a vă ajuta în evaluarea însușirii cunoștințelor de către copil. Evaluați oral dacă este mai ușor. Fixați cunoștințele cu discuții pe teme date.

Unitatea 3

Orașe și sate

în Evul Mediu

În Evul Mediu, oamenii trăiau
în **sate** și **orașe**.

Fiecare **sat** avea în centru
biserica, iar în jurul ei erau
case, pământuri cultivate,
păduri,
pășuni
pentru
animale
și râuri.

Sat medieval

*Lăsați copilul să coloreze și observați împreună detaliile satului medieval: cum sunt casele?
Cum sunt curțile? Din ce sunt făcute gardurile?
Seamănă sau nu cu satele românești actuale? Ce diferă?*

Ascultă și ține minte!

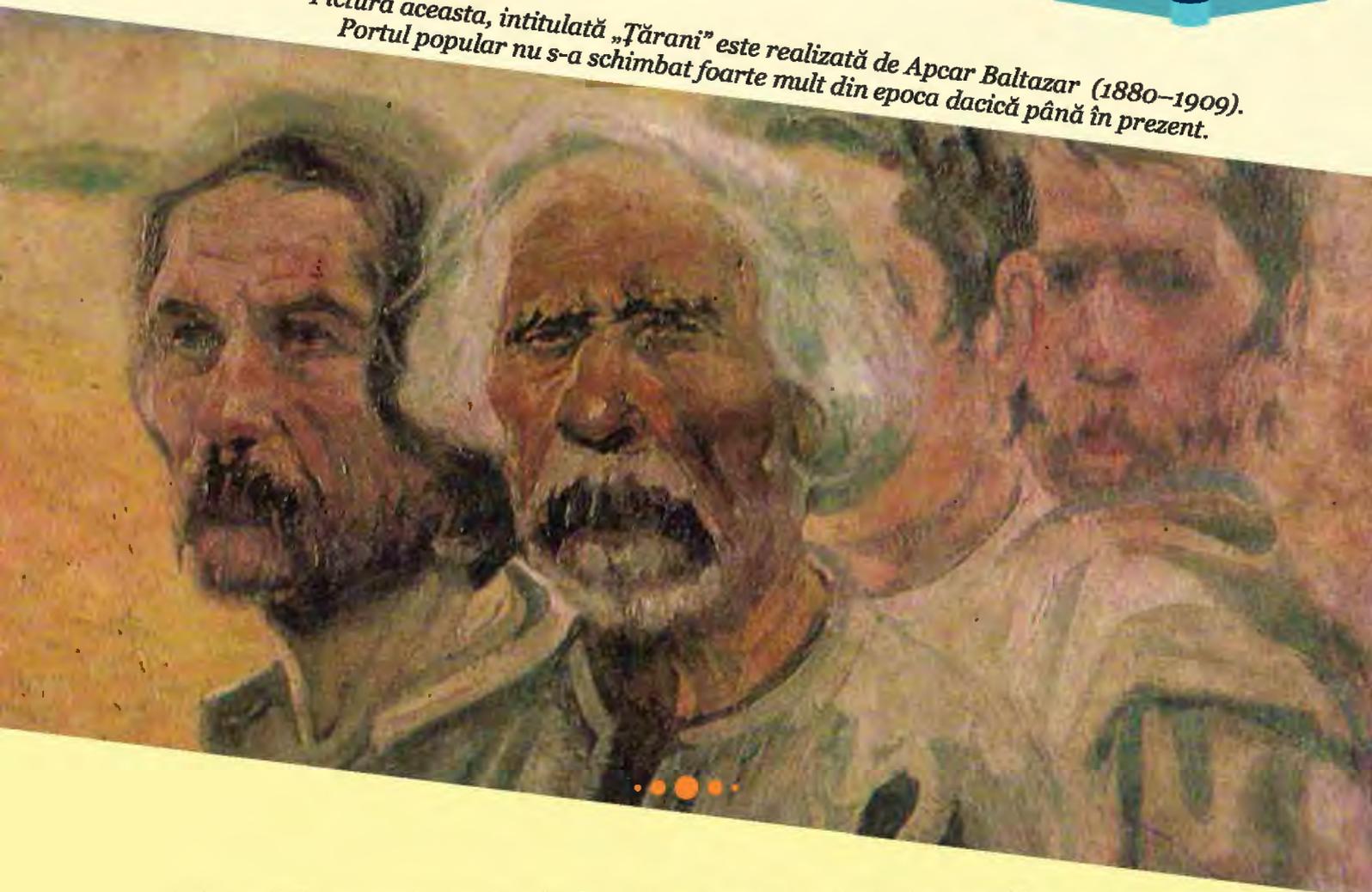
La început, fiecare familie avea o casă și o bucată de pământ. Unii țărani și-au pierdut pământul și munceau pe moșiile celor bogați. Ei nu mai erau liberi.

Ceilalți, *țăranii liberi*, au continuat să-și lucreze singuri pământul.

Cea mai mare putere o avea **domnul** (sau **voievodul**), care conducea oastea și avea multe pământuri. El era ajutat de **Sfatul Țării**, format din marii **boieri**.

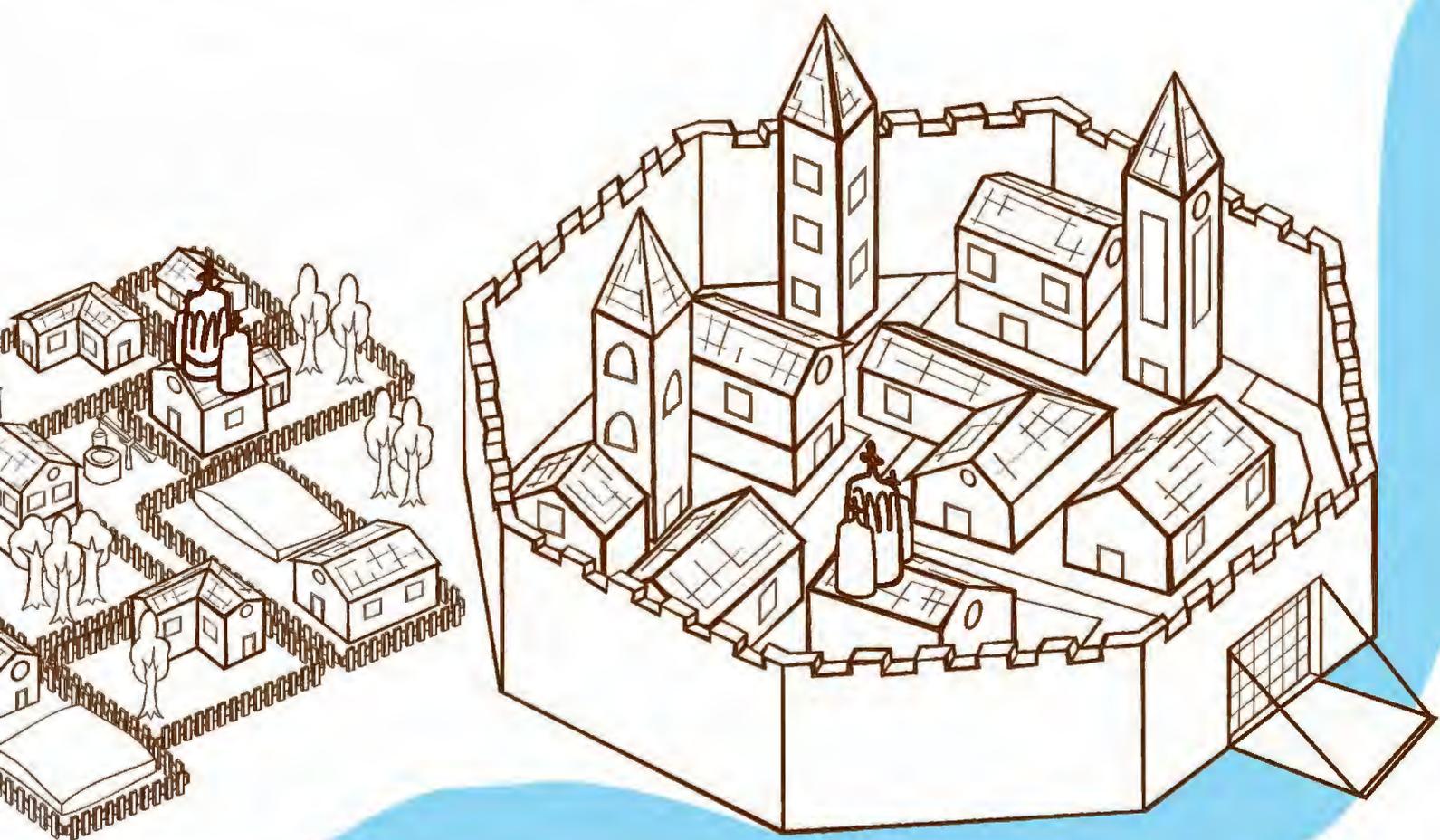

Pictura aceasta, intitulată „Țărani” este realizată de Apcar Baltazar (1880–1909). Portul popular nu s-a schimbat foarte mult din epoca dacică până în prezent.

Citiți copilului enunțul și explicați-i de ce țăranii care aveau pământ erau liberi, în vreme ce aceia care nu mai aveau pământ nu erau liberi. Explicați ierarhia libertății și puterii, de la cei mai săraci, fără libertate, la cei mai bogați, care aveau și avere (boierii), și putere (voievozii)

Orașele se numeau și **târguri** sau **cetăți**. Ele s-au dezvoltat la intersecția drumurilor pe care mergeau negustorii și lângă marile râuri.

Cetate medievală și sat

Lăsați copilul să coloreze cetatea și observați împreună detaliile: cetatea are garduri sau ziduri? Împrejurul caselor mai sunt garduri? Se mai văd păduri? Cum se poate intra în cetate? Unde este biserica? Cum este cetatea față de satul de lângă ea?

Cetățile erau fortificate,
construite pentru a apăra
locuitorii de atacuri.

Printre ele este și
cetatea Râșnov.

Cetatea Râșnov

Sibiu

Brașov

Printre orașele mai importante,
erau Sibiu, Brașov, Alba Iulia.

Citiți împreună enunțurile și observați forificația cetății Râșnov (turnuri, ziduri, poziționare la înălțime). Observați asemănările între orașele Sibiu și Brașov (unde este biserica, cum sunt dispuse casele, cum arată zona centrală).

Ascultă și ține minte!

Unele orașe au fost **reședințe domnești**, mai ales în Moldova și Țara Românească (Suceava, Iași, Curtea de Argeș, Târgoviște).

Transilvania a fost mult timp sub stăpânirea ungară. În Transilvania, existau **așezări săsești**, care la început aveau rol de apărare a trecătorilor din munți.

În zona Bihorului și în estul Transilvaniei s-au așezat **secuii**.

Sașii și secuii trăiau în bună înțelegere cu românii.

Locuitorii se ocupau cu meșteșuguri și negoț. În special în Transilvania, orașenii erau organizați în **bresle**, după meseria lor: țesători, fierari, cojocari, aurari.

Fierar

Meșter care știa să topească fierul și să-l transforme în arme, potcoave, cuie, unelte.

Turnul Chindiei

Cel mai probabil a fost construit în a doua jumătate a secolului al XV-lea, în vremea domniei lui Vlad Țepeș

Război de țesut

Mecanism din lemn cu care se făceau hainele, covoarele, toate țesăturile medievale

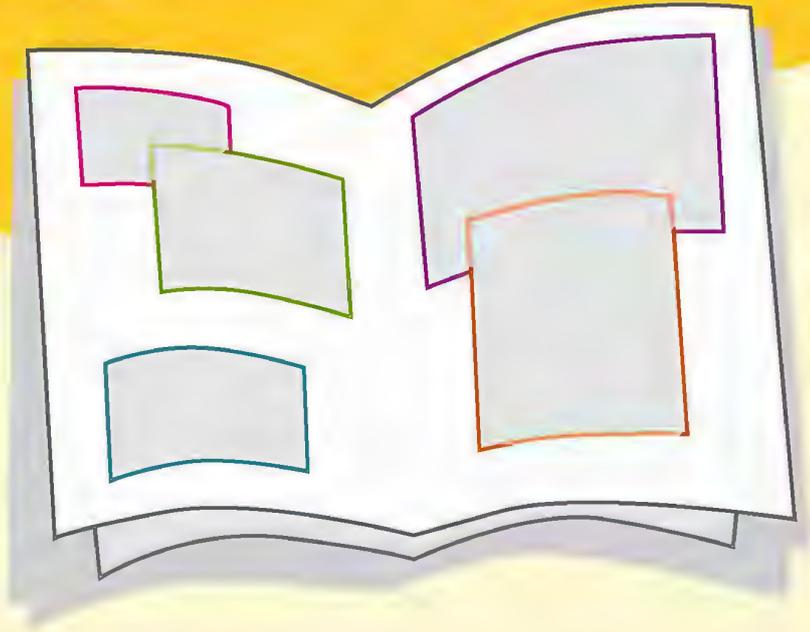

Citiți copilului enunțul și explicați-i despre meșteșugurile oamenilor din evul mediu - ei se descurcau cu materiale naturale (lemn, piatră, lemn, lână de oaie, in, cânepă, lut). Nu aveau plastic, iar sticla a fost folosită mult mai târziu.

Proiect

Caută pe Internet imagini cu cetăți și orașe medievale românești.

Printează-le și lipește-le într-un album. Scrie numele cetății sau orașului în dreptul fiecărei poze.

Discuții

Describe o cetate medievală.

Folosiți această pagină pentru a vă ajuta în evaluarea însușirii cunoștințelor de către copil. Evaluați oral dacă este mai ușor. Fixați cunoștințele cu discuții pe temele date.

Unitatea 4

Românii

în epoca medievală

Provinciile române

În Evul Mediu s-au format provinciile:

Transilvania,

Țara Românească,

Moldova și

Dobrogea.

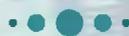
Sighișoara

Din Evul Mediu au rămas în țara noastră multe cetăți, care se pot vedea și în zilele noastre la:

Deva, Alba Iulia, Mediaș,

Târgu Neamț, Suceava, Râșnov,

Sighișoara și în multe alte locuri.

Citiți enunțurile. Folosiți o hartă actuală a României pentru a arăta copilului zonele geografice ale provinciilor române. Explicați că, în mare, s-au păstrat până în zilele noastre. Apoi discutați despre o cetate medievală din țară (căutați pe Internet).

Voievozi și cneji

Provinciile române medievale nu aveau regi, nici împărați.

Ele aveau **voievozi** sau **cneji**.

Un **voievod** sau un **cneaz**

conducea în Evul mediu

câte un stat.

Observă!

rege → **regat**

împărat → **imperiu**

voievod → **voievodat**

cneaz → **cnezat**

Citiți enunțurile. Observați împreună cum se formează cuvintele care descriu stăpânitorul și teritoriul acestuia.

Ascultă și ține minte!

Transilvania

În secolul IX, existau mai multe **voievodate** (țări conduse de **voievozi** - *Gelu, Glad, Menumorut*). Ele au fost atacate de ungurii din Panonia, care au adus în aceste țări **sași și secui**. Transilvania a devenit astfel un loc în care mai multe culturi și civilizații au trăit de atunci **împreună**.

Țara Românească

Voievodatele și **cnezatele** din sudul țării se unesc în secolul XIII sub domnia lui Basarab I, într-un stat pe nume Țara Românească. Acest stat a obținut în 1330 independența față de Ungaria, în **bătălia de la Posada**.

Moldova

În secolul XIV, regele Ungariei îl trimite pe voievodul Dragoș din Maramureș să oprească *invazia* tătarilor. După ce îi învinge, Dragoș rămâne acolo și formează un stat pe Valea Moldovei. După moartea lui, Bogdan, alt voievod din Maramureș, îl gonește pe urmașul lui Dragoș, supus regelui Ungariei. El formează un stat independent, pe care îl numește Moldova.

Dobrogea

Dobrogea s-a format în secolul XIII, prin unirea mai multor comunități dintre Dunăre și mare, care se apărau împreună de atacurile turcilor. Dobrotici, unul dintre conducători, a dat numele Dobrogea.

Optional

Discuții

Citiți copilului enunțurile, ca și cum ar fi povești.
În funcție de copil, omiteți referirile la plasarea în timp sau desenați axa timpului și localizați evenimentele pe aceasta. Consultați și harta, pentru a arăta zonele și vecinătățile.

Cetăți medievale

Proiect

Alege o provincie și fă un colaj cu cetăți medievale din zonă

Discuții

Explică pe scurt cu ce se ocupa un voievod medieval.

Care este diferența între rege și împărat?

Folosiți această pagină pentru a vă ajuta în evaluarea însușirii cunoștințelor de către copil. Evaluați oral dacă este mai ușor. Fixați cunoștințele cu discuții pe teme date.

Unitatea 5

Domnitori români

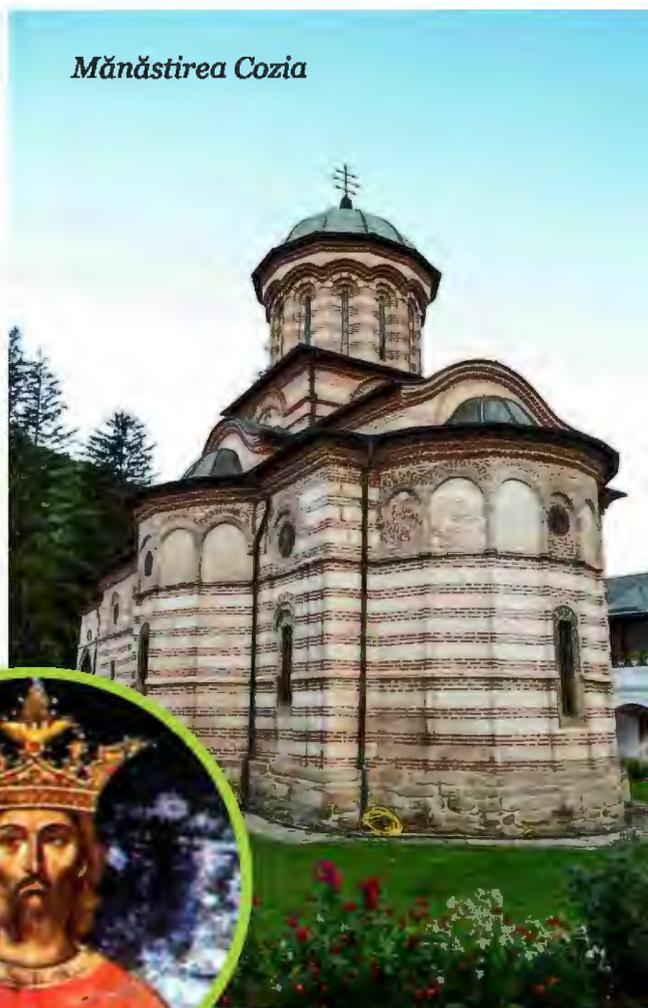
Mircea cel Bătrân

(1386-1418)

Mircea cel Bătrân a domnit în **Țara Românească**.

A construit Mănăstirea Cozia și Cetatea de la Târgoviște.

Mănăstirea Cozia

Cetatea Târgoviște

Citiți copilului enunțul și explicați-i de ce domnitorii construiau cetăți (pentru apărare) și biserici sau mănăstiri (religia era importantă în evul mediu, așa cum pentru greci și pentru romani erau importanți zeii, cărora le construiau temple).

Mircea cel Bătrân a fost un domnitor bun.

A luptat și a învins turcii în **Bătălia de la Rovine**.

La **Nicopole** însă, turcii l-au învins pe el și pe alți domnitori creștini.

Pentru a face pace, turcii au luat *Dobrogea*, dar și tribut.

Citiți copilului enunțul și explicați-i că unele războaie le purtau domnitorii singuri, iar în altele aveau aliați. La Nicopole, s-au luptat aliații creștini cu turcii Imperiului Otoman, care aveau altă religie (musulmană). Câștigătorii cereau tribut (o taxă) de la învinși.

Vlad Țepeș
(1456-1462)

**Vlad Țepeș era
nepotul lui
Mircea cel
Bătrân.**

**El a domnit
de trei ori, tot
în Țara
Românească
în Cetatea de
la Târgoviște.
și a avut multe
bătălii cu turcii...**

**Pentru că
era *crud* cu
dușmanii
i-a rămas
numele
„Țepeș”.**

Citiți copilului enunțul și explicați-i că în evul mediu oamenii treceau tot timpul prin lupte și războaie, iar pacea era ceva rar. În funcție de nivelul de înțelegere al copilului, puteți să-i spuneți care era pedeapsa preferată de Vlad Țepeș, fără a intra în detalii explicite.

Ștefan cel Mare (1457-1504)

Ștefan cel Mare a
fost domn al **Moldovei**.

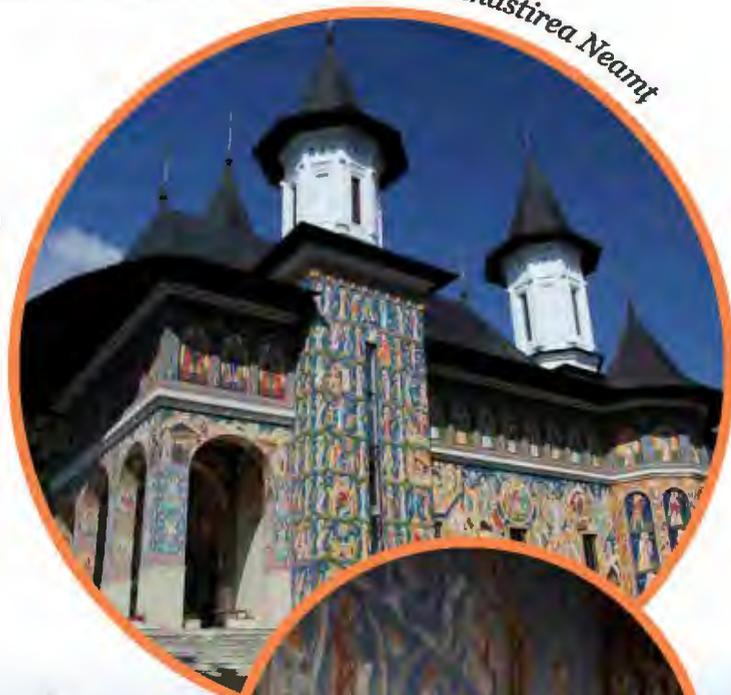
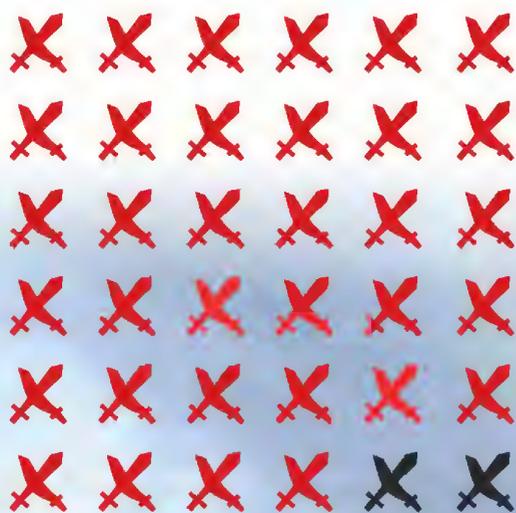
Cetatea de scaun se afla la
Suceava.

Citiți copilului enunțul și explicați-i că „cetatea de scaun” era în acele vremuri ceea ce este o capitală pentru o țară din zilele noastre.

Ștefan cel Mare a construit multe biserici și mănăstiri, câte una pentru fiecare victorie împotriva turcilor.

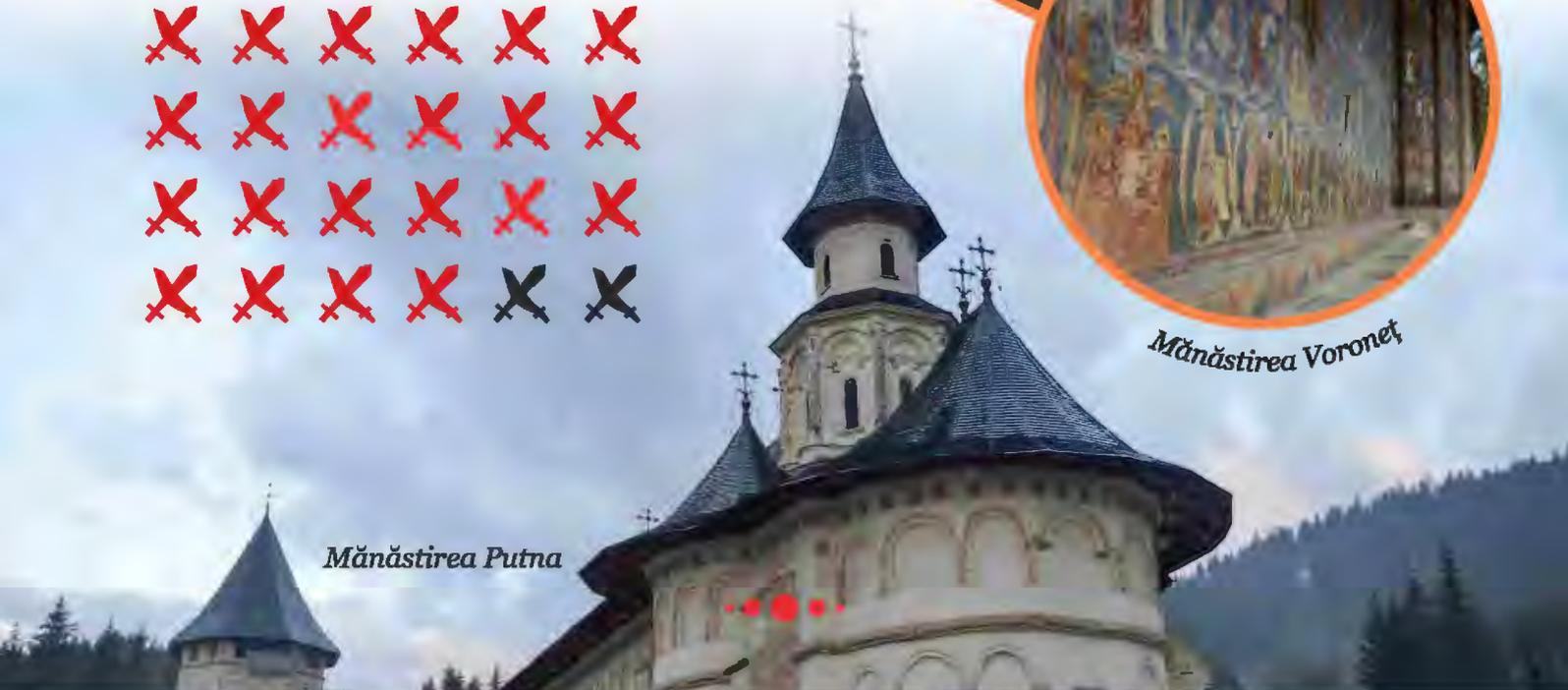
Din 36 de bătălii, a pierdut doar două.

Mănăstirea Neamț

Mănăstirea Voroneț

Mănăstirea Putna

Citiți copilului enunțul. Discutați despre numărul bătăliilor și ce înseamnă ca un domnitor să fi avut atâtea victorii. Explicați copilului legătura între credința în ajutorul divin și construcția de lăcașe de cult (faceți paralela cu grecii care construiau temple pentru zei).

**Ștefan cel Mare a avut trei soții
și șapte copii.
El a murit bătrân, și a lăsat
tronul fiului său, Bogdan.**

Sava Henția: Moartea lui Ștefan cel Mare

Citiți copilului enunțul. Explicați copilului că era ceva rar ca un domnitor să nu moară ucis în luptă sau de dușmani sau trădători, ceea ce înseamnă că Ștefan cel Mare a fost un domnitor iscusit, care a reușit să supraviețuiască și să conducă Moldova mult timp.

Iancu de Hunedoara
(1441-1456)

**Iancu de
Hunedoara
a domnit
în Transilvania.**

**Și el s-a luptat cu
turcii.**

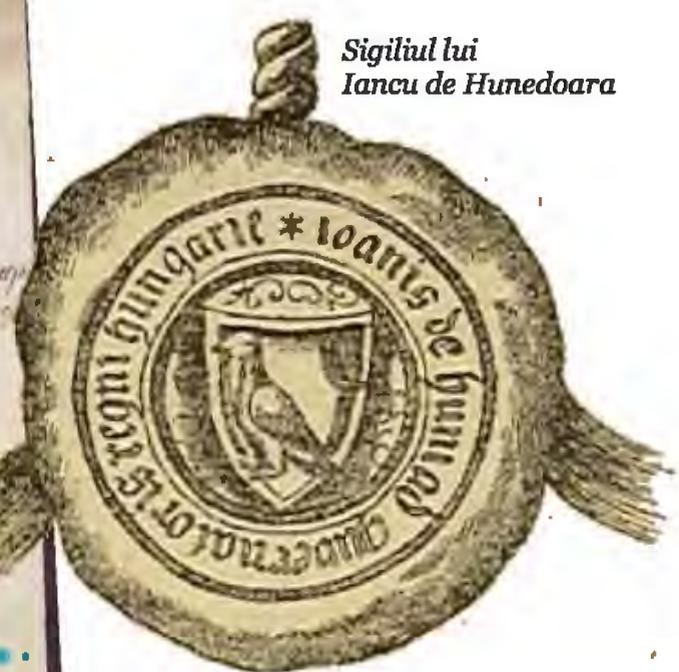
*După ce citiți enunțul, căutați pe internet mai mult imagini cu Castelul Corvinilor.
Explicați copilului că domnitorii despre care a învățat sunt doar câteva exemple importante,
și că de-a lungul timpului au existat mult mai mulți domnitori.*

Iancu de Hunedoara l-a ajutat pe Vlad Țepeș să ajungă domnitor în Țara Românească.

Iancu de Hunedoara a murit din cauza unei boli.

L-a lăsat în urma sa pe tron pe fiul său, Matei Corvin.

Matei Corvinul - ilustrație veche

Sigiliul lui Iancu de Hunedoara

Explicați copilului că, în evul mediu, bolile nu erau ușor de tratat și, adesea, cei care se îmbolnăveau, nu supraviețuiau. Explicați apoi obiceiul medieval de a transfera puterea (domnia) către urmașii direcți (fii) după moartea domnitorului.

Ștefan cel Mare

Ștefan cel Mare
a domnit la Suceava.
El a fost un domnitor
moldovean.

Ștefan cel mare a câștigat aproape
toate bătăliile pe care le-a purtat
cu turcii.
El a lăsat pe tron în locul său
pe fiul său, Bogdan.

Proiect

**Alege un
domnitor
și fă o fișă
cu informații
despre el**

Discuții

**Oare de ce
se luptau toți
voievozii cu
turcii?**

**Povestește
despre cetățile
ridicate de
voievozi.**

Folosiți această pagină pentru a vă ajuta în evaluarea însușirii cunoștințelor de către copil. Evaluați oral dacă este mai ușor. Fixați cunoștințele cu discuții pe teme date.

*Mihai Viteazul,
portretul de la Praga, din anul 1601*

*Alexandru Ioan Cuza,
fotografie
de Carol Popp de Szathmáry*

Unitatea 6

Unirile și războaiele

Nicolae Grigorescu - Atacul de la Smardan

Mihai Viteazu

(1593-1601)

Mihai Viteazu a purtat și el războaie cu turcii.

Bătălii celebre: Giurgiu, Călugăreni.

Bătălia de la Giurgiu, 1595

Citiți copilului enunțul și explicați-i că Imperiul Otoman a dus lupte pentru toate teritoriile României de astăzi, astfel încât toți domnitorii români au avut bătălii cu turcii. Imperiul Otoman era dușmanul comun al tuturor țărilor creștine din zonă.

Mihai Viteazu este domnitorul care reușit prima **Unire** a românilor într-un singur stat.

*Constantin Lecca:
Intrarea lui Mihai Viteazul
în Alba Iulia*

*Citiți copilului enunțul și explicați-i că, devenind în același timp domnitor al Țării Românești, Transilvaniei și Moldovei, Mihai Viteazul a unit practic aceste țări.
Căutați împreună pe internet mai multe informații și imagini legate de Mihai Viteazu.*

Unirea a durat doar un an,
pentru că Mihai Viteazu a fost
ucis de dușmani.

Fără el, **unirea** nu a continuat.

*Uciderea lui Mihai Viteazul pe Câmpia Turzii din Turda
(gravură editată la Leiden - Olanda în anul 1703)*

Citiți copilului enunțul și explicați-i că în evul mediu țările se puteau destrăma în lipsa domnitorului. De aceea, moartea lui Mihai Viteazu a însemnat că cele trei țări au primit fiecare câte un alt domnitor, ca înainte de domnia lui.

Alexandru Ioan Cuza

După prima
unire
a românilor,
din timpul lui
Mihai Viteazul,
Cuza a unit
în 1858

Moldova cu **Țara Românească**,
fiind ales domn
în ambele provincii.

Citiți copilului enunțul. Ca și în cazul lui Mihai Viteazul, unirea a însemnat că provinciile au avut în același timp același conducător, doar că, în cazul unirii lui Cuza, aceasta a durat mai mult de un an, iar domnitorul a putut să schimbe mai multe lucruri.

Alexandru Ioan Cuza a fost un domn bun.

El a luat pământ și averi
de la mănăstiri,
a dat pământ țăranilor
și a făcut **învățământul**
primar obligatoriu și gratuit.

Citiți copilului enunțul și explicați-i că, după unire, Cuza a modernizat statul nou înființat prin reforme, printre care și cele legate de dreptul și obligația copiilor de a merge la școală. Așa, el s-a asigurat că mai mulți oameni pot învăța, pentru a le fi mai bine.

Carol I (1881–1914)

După domnia lui Cuza,
pe tronul Țării Românești **unite**
a urcat Carol I.

Întâi a fost **principe**, apoi,
după obținerea **independenței**
față de turci, el a devenit **rege**.

*Citiți copilului enunțul și spuneți-i care au fost regii României.
Povestiți-i despre modul în care România a ajuns să aibă rege (căutați informații
pe Internet, împreună cu copilul)*

*Maiorul Valter Mărăcineanu
înalță drapelul românesc
pe reduta Grivița*

Războiul de Independență (1877-1878)

*Întoarcerea armatei române
în București după victoriile
împotriva turcilor.*

*Cucerirea redutei de la Grivița
de către trupele române (1877).*

**Carol a fost cel care
a ajutat armata rusă împotriva
turcilor și a obținut
astfel Independența României.**

*Citiți copilului enunțul și explicați-i că armata română a ajutat la înfrângerea armatei
Imperiului Otoman. Observați detaliile luptei, dar și intrarea victorioasă a trupelor în București,
pe sub Arcul de Triumf.*

Ascultă și ține minte!

Independența a fost obținută prin participarea la războiul dintre Imperiul Otoman și cel Rus. Turcii au fost învinși în mai multe bătălii (Plevna, Grivița, Vidin, Rahova) și astfel independența României a fost recunoscută de marile puteri.

România a devenit astfel o **țară suverană**, cu drepturi depline, și **a primit Dobrogea**, teritoriu aflat până atunci sub dominație turcească.

După 1878, România a cunoscut sub domnia lui Carol I o perioadă de pace și progres, până la Primul Război Mondial.

El a dotat armata română cu arme noi și moderne, a început construirea castelului Peleş din Sinaia, a modernizat drumurile.

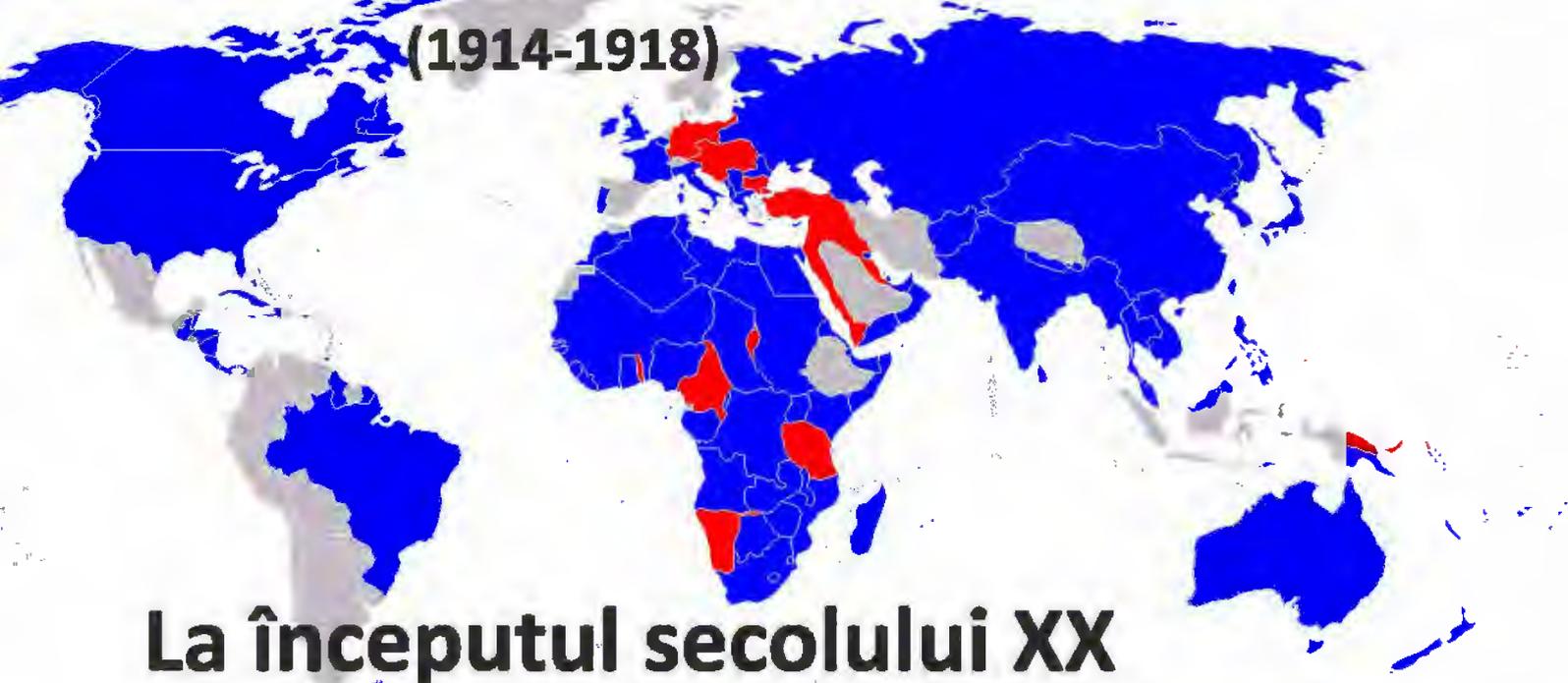
Castelul Peleş
Castelul Peleş de la Sinaia

Citiți copilului enunțul și explicați-i de ce participarea la un război între două imperii a adus independența României (România dat voie trupelor ruse să treacă prin teritoriile sale, apoi a venit în ajutorul trupelor ruse la Plevna, într-o luptă celebră împotriva turcilor).

Primul Război Mondial

(1914-1918)

La începutul secolului XX
marile puteri voiau mai multe
teritorii și mai multă **influență**.

Din cauza lor a început
cel mai mare război
de până atunci, la care
au luat parte țări
de pe toate continentele.

*Arătați copilului harta lumii și țările implicate în Primul Război Mondial.
Explicați-i cuvintele necunoscute („mondial” - care ține de toată lumea, internațional).*

Ascultă și ține minte!

România a rămas *neutră* în primii doi ani. În 1916, regele **Ferdinand**, urmașul lui Carol I, a hotărât intrarea în război de partea uneia dintre cele două alianțe, care susținea **eliberarea Transilvaniei, Banatului și Bucovinei** de sub dominația austro-ungară.

Războiul a dus la dispariția Imperiului Austro-Ungar și la apariția de noi state.

Pentru România, el a deschis calea **unirii cu Transilvania**.

Mausoleul de la Mărășești

Pe monument este scris cu litere mari „Întru slava eroilor neamului”.

Citiți copilului enunțul și explicați-i ce înseamnă neutralitatea într-un război. Explicați-i că, pentru ca actele de eroism să nu fie uitate, oamenii obișnuiesc să construiască monumente dedicate celor care au luptat în războaie și s-au sacrificat pentru țara lor.

Adunarea de la Alba Iulia

Marea Unire

(Alba Iulia,
1 decembrie 1918)

Ferdinand I al României

**La 1 decembrie 1918,
sub domnia regelui
Ferdinand, s-a făcut
Marea Unire,
la Alba Iulia.**

**A fost
recunoscută
de marile
puteri
în anii
următori.**

*Carte poștală din vremea Marii Uniri.
Observați câteva simboluri: harta, steagul,
regele Ferdinand, motivele populare etc.*

*Citiți împreună cu copilul enunțurile și încercați să vă imaginați momentul Marii Uniri.
Cum ar fi putut fi vremea? Oare cum au petrecut românii primele Sărbători
după Marea Unire? Căutați pe Internet imagini din Alba Iulia (fotografii) de la Marea Unire.*

Al doilea Război Mondial

(1939-1945)

Majoritatea țărilor lumii au luat parte la acest al doilea mare război global.

Țările s-au împărțit în două tabere: **Aliații și **Axa**.**

România a fost de partea **Axei până în 1944, apoi a trecut de partea **Aliaților**.**

Explicați copilului că marile puteri aveau nevoie și de celelalte țări pentru a lupta unele împotriva celorlalte și că în orice război se fac alianțe și pot apărea schimbări de tabere. Explicați că, în urma războaielor, tabăra câștigătoare impune consecințe pentru cei ce pierd.

Marea Unire

Marea Unire s-a proclamat
pe 1 decembrie 1918 la Alba Iulia.

Regele Ferdinand a fost cel
care a făcut posibilă Marea
Unire, prin poziția luată
în timpul războiului.

Proiect

**Alege un
război sau
o unire, caută
informații și poze
și fă o fișă.**

Discuții

**Care este
legătura între
războaie și
uniri?**

**De ce crezi că
au fost
importante
unirile?**

Folosiți această pagină pentru a vă ajuta în evaluarea însușirii cunoștințelor de către copil. Evaluați oral dacă este mai ușor. Fixați cunoștințele cu discuții pe teme date.

Unitatea 7

România contemporană

Mihai I al României

**Regele Mihai
a fost ultimul
rege al
României.**

**Regele Mihai
(abdicat în 1947)**

**Regele Mihai
a decis ca
România să
se alătore
în război
Aliaților
împotriva
Germaniei
naziste (**Axa**).**

Puterea a fost preluată de **comuniști,
care au obligat regele să abdice și să
plece din țară în decembrie 1947.**

Citiți împreună cu copilul enunțurile și povestiți-i despre felul în care comuniștii au preluat puterea în România. Căutați informații suplimentare pe Internet, și legați între ele evenimentele: războiul, schimbarea alianțelor, consecințele acestor schimbări.

România în comunism

Partidul **comunist** a impus în România un regim în care toți cei care se împotriveau erau pedepsiți.

Înainte de **Revoluție**, România a fost condusă de un dictator, Ceaușescu. **Revoluția** l-a înlăturat de la putere.

Citiți împreună cu copilul enunțurile și povestiți-i despre situația României de dinainte de Revoluție. Povestiți-i evenimentele din decembrie 1989.

Revoluția Română

(decembrie 1989)

Estul Europei a trecut **pașnic** de la comunism la democrație.

Revoluția Română din decembrie 1989 - foto: Radu Sigheti

În România a fost nevoie de mari **proteste de stradă**.

Citiți împreună cu copilul enunțurile și explicați-i cuvintele noi. Observați în imagine cât de mulți oameni sunt adunați împreună pentru a cere libertate. Citiți pancarta și explicați copilului la ce se referă (ce înseamnă „tiran” și de ce era Ceaușescu numit astfel).

**Revoluția a durat câteva zile,
între 16 și 25 decembrie 1989.
La Revoluție au murit oameni.**

Revoluția Română din decembrie 1989 - foto: Radu Sighet

**Ceașescu a fost executat
după un proces rapid.**

Citiți împreună cu copilul enunțurile și explicați-i că unii dintre oamenii care protestau în stradă au fost împușcați și au devenit eroi ai Revoluției. Observați oamenii pe tanc: voința populară a fost învingătoare când Armata a trecut de partea Revoluției.

Ascultă și ține minte!

După încheierea celui de-Al Doilea Război Mondial, Uniunea Sovietică (mare putere **Aliată**) a cerut ca în guvernele țărilor aliate să fie și reprezentanți ai Partidul Comunist. Aceștia au fost responsabili de instaurarea comunismului în zonă.

În comunism, oamenii nu aveau *libertate de opinie* (nu puteau spune orice voiau), nu aveau adesea hrană, încălzire și apă, iar oponenții regimului erau închiși și torturați.

Regimul comunist a fost înlăturat în România prin Revoluția Română din decembrie 1989.

De atunci, România este un stat **democratic**, care are însă de luptat cu urmele lăsate de regimul comunist.

Revoluția Română din 1989

*Această fotografie are ca sursă Muzeul Național de Istorie a României
(1976) Proiectul Comunismul în România - comunismulromania.ro)*

Citește copilului amănunțit și discutăți despre cum s-a instaurat comunismul în România și, apoi, cum a fost înlăturat și de ce. Visionați împreună documentare despre Revoluția Română din 1989 (De exemplu: recordet.ro/documentar-recordet-30-de-ani-de-democrație/).

România astăzi

**Din 1989, în urma Revoluției,
România a devenit
o țară democratică.
Legea fundamentală este
Constituția.**

Steagul României

Citiți împreună cu copilul enunțurile și explicați-i ce înseamnă democrație (în greacă, „demos” înseamnă „popor”, „kratos” înseamnă „putere”). Explicați-i de ce Constituția este legea fundamentală (nicio lege a țării nu poate fi împotriva Constituției)

Democrație

România are un **Parlament**
în care decid două **camere**
(**deputații** și **senatorii**),
un **guvern** și un **președinte**.

În România se organizează
alegeri libere.

*Explicați copilului că puterea într-un stat democratic este împărțită între instituții, pentru ca niciodată una dintre ele să nu poată lua măsuri importante singură, fără avizul celorlalte
Alegerile determină cine urmează să decidă pentru cetățeni în instituțiile statului.*

România în UE

Din 2007, România este membră a **Uniunii Europene**.

Uniunea Europeană are un steag albastru, cu 12 stelute aurii.

Steagul Uniunii Europene

Explicați copilului că Uniunea Europeană este o alianță între țările din Europa, și că este ca o țară mai mare, care le cuprinde pe toate. Există legi europene, care trebuie respectate de toate țările membre, deci și de România.

UE, ONU, NATO

Pe lângă **UE** (Uniunea Europeană), România este și membră a **ONU** (Organizația Națiunilor Unite) și **NATO** (Organizația Tratatului Nord-Atlantic).

Țările membre ale acestor organizații se ajută între ele în diferite situații serioase (de exemplu, în cazul unui război).

Explicați copilului că există la nivel mondial diverse organizații care au diverse scopuri - unele doresc să mențină pacea, altele să fie pregătite în caz că începe un alt război. Membrii organizațiilor semnează tratate și se obligă să le respecte.

Revoluția din 89

Românii au ieșit în stradă în decembrie 1989, pentru că nu mai voiau să suporte regimul comunist.

La Revoluție au murit mulți oameni și încă nu se cunosc multe lucruri despre ceea ce s-a întâmplat atunci.

Proiect

Caută poze și informații despre Revoluția Română din 1989 și fă o fișă.

Discuții

De ce au făcut românii o revoluție în 1989?

Care este diferența între comunism și democrație?

Folosiți această pagină pentru a vă ajuta în evaluarea însușirii cunoștințelor de către copil. Evaluați oral dacă este mai ușor. Fixați cunoștințele cu discuții pe teme date.

Unitatea 8

Cultură și patrimoniu

Locuri istorice

Peste tot în lume în prezent există **locuri istorice** păstrate din trecut, pe care le putem admira oricând.

Astfel de **locuri istorice** sunt, de exemplu: **siturile arheologice, cetățile, bisericile, monumentele.**

*Mausoleul
de la
Mărășești*
Monument istoric.

Citiți împreună cu copilul enunțurile și discutați despre locuri istorice din localitatea în care locuiți sau din zone pe care le-ați vizitat. Discutați de ce sunt importante și de ce păstrăm aceste locuri istorice.

Patrimoniul UNESCO

Locurile considerate foarte importante pentru istoria și cultura lumii fac parte din patrimoniul UNESCO.

Casa de pe bancnota de 10 lei

Se poate vizita în Muzeul Astra, din Sibiu. Muzeul Astra este în patrimoniul tehnic UNESCO.

Citiți împreună cu copilul enunțurile și observați detaliile de pe bancnota de 10 lei și fotografia casei din Muzeul ASTRA din Sibiu. Căutați informații despre alte locuri din România care fac parte din Patrimoniul UNESCO.

Din **patrimoniul UNESCO**
fac parte construcții și
realizări omenești, dar
și monumente ale naturii.

Delta Dunării
este un loc
natural din
patrimoniul
UNESCO

*Citiți împreună cu copilul enunțurile și căutați pe Internet fotografii din Delta Dunării.
Discutați de ce este Delta Dunării atât de importantă încât a fost inclusă în Patrimoniul UNESCO
(faună diversă, frumusețea zonei, unicitatea peisajelor și a vegetației etc)*

Proiect

**Fă un album
cu poze
cu locuri din
Patrimoniul
UNESCO**

Discuții

**Ai vizitat vreodată un loc
din Patrimoniul UNESCO?
Dacă da, care? Cum arăta?**

Folosiți această pagină pentru a vă ajuta în evaluarea însușirii cunoștințelor de către copil. Evaluați oral dacă este mai ușor. Fixați cunoștințele cu discuții pe teme date.

